

«Η ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ»

Βηματισμοί από τό λóφο τῆς Κυρᾶς

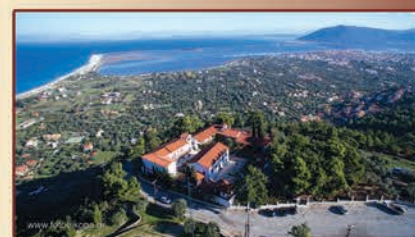


ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Χ αιρετισμός τοῦ Προέδρου τοῦ Σωματείου κ. Γεράσιμου Φωκᾶ	3
Ο Σταυρός τοῦ Κυρίου στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας π. Ἡσυχίου, Ἱερομονάχου	5
Σ ταυρός τό εὐσκιόφυλλο δένδρο, Σταυρός πιστῶν τό στήριγμα Χαρᾶς Τυπάλδου Ἀντωνίου, Φιλολόγου.....	9
Κ υριακή Τελώνου καί Φαρισαίου Παναγιώτη Σγουρόπουλου, Θεολόγου	13
Η Μεγάλη Σαρακοστή στή ζωή μας Alexander Schmemmann	15
Μ ελώδημα χαρᾶς Μαρτινιανοῦ μοναχοῦ	20
Τ ό φῶς τῆς Μεταμορφώσεως καί ἡ θέωση τοῦ ἀνθρώπου Καλλιόπης Σαλμᾶ, Θρησκευολόγου	12
Σ χολιάζοντας τήν ἐπικαιρότητα Ἰωάννας Σάντα, Φιλολόγου	24
Τ ό σύμφωνο συμβίωσης ἀνταρσία κατά τοῦ Θεοῦ Κωνσταντίνου Γ. Τσιλιμπώκου, Θεολόγου.....	27
Γ ιατί οἱ σύγχρονοι νέοι δέν πᾶνε στήν Ἐκκλησία; Μιχάλη Μυκωνιάτη, μαθητή Β' τάξεως Λυκείου.....	29
Δ ραστηριότητες Σωματείου - Ἀνακοινώσεις	30
Π ροσευχή.....	31



«Ἡ Εἰκόνα τῆς Παναγίας
ἀπό τό τέμπλο τοῦ κελλιῦ
τοῦ Προφήτη Δανιήλ
τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ξενοφώντος
Ἁγίου Ὁρους».



Πανοραμική ἄποψη
τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Φανερωμένης.

ΕΚΔΟΤΗΣ:

Τό Δ.Σ. τοῦ Σωματείου

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Γίνονται δεκτές προαιρετικές προσφορές.

ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ
ΔΕΝ ΑΠΗΧΟΥΝ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΩΣ
ΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:

Σωματεῖο φίλων Ἱερᾶς Μονῆς

Παναγίας Φανερωμένης

Λευκάδος

8ης Μεραρχίας

(πλατεία ἁγίου Μηνᾶ)

Τ.Κ. 31 100 ΛΕΥΚΑΔΑ

Τηλ. 6944 790012

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ «ΜΕΛΙΣΣΑ»

570 21 Ἄσπροβάλτα - Θεσσαλονίκης

Τηλ.: 23970 23313

Fax: 23970 21754

E-mail: melissa@melissaprint.com



Χαιρετισμός

Γεράσιμου Φωκά
Προέδρου
του Σωματείου Φίλων
της Ίερας Μονής Φανερωμένης
Λευκάδος

*S*γαπητοί Πατέρες
καί αδελφοί

χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε!

Τό πρώτο αὐτό τεῦχος τοῦ 2016 βρίσκει τό νέο Διοικητικό Συμβούλιο στελεχωμένο μέ πρόσωπα πού προσδοκοῦν νά συνεχίσουν τήν ἀνιδιοτελή καί καρποφόρο προσφορά τῶν μελῶν τοῦ παρελθόντος Συμβουλίου τοῦ Σωματείου μας. Μία προσφορά ἐμπρακτῆς ἀγάπης πρὸς τήν Ίερά Μονή τῆς Παναγίας τῆς Φανερωμένης, τήν Μοναστική αὐτή Ἀδελφότητα καί πρὸς τόν πάσχοντα καί ἐμπερίστατο ἀδελφό μας.

Δημοσίως καί ἐκ μέρους τοῦ νέου

Δ.Σ. εὐχαριστῶ ὅλα τά μέλη τοῦ παρελθόντος Συμβουλίου, καθώς παραλάβαμε ἕνα τακτοποιημένο ἀπό κάθε ἄποψη Σωματεῖο.

Στούς σύγχρονους καιρούς τῆς σύγχυσης, βιώνουμε ὅλοι πλέον τούς πικρούς καρπούς τῆς πνευματικῆς παρακμῆς καί κρίσης, τήν ὁποία ὀρθά οἱ Πατέρες κατονομάζουν ὡς τήν γενεσιουργό αἰτία τῶν ὑπολοίπων ὀδυνηρῶν καταστάσεων, ὅπως αὐτῶν τῆς οικονομικῆς, κοινωνικῆς καί ἐθνικῆς κρίσης, ἀλλά καί τήν διαταραχή τῶν διαπροσωπικῶν σχέσεων ἀκόμη καί σέ μικρές κοινωνίες, ὅπως αὐτή τῆς Λευκάδας. Ὅμως, τό καταρακύλισμά μας δέν θά σταματήσει ἐδῶ, καί σίγουρα δέν θά σταματήσει εὐκολα. Γεγονότα -πού

μᾶλλον μᾶς ὑπερβαίνουν ὡς ἄτομα- παραμονεύουν. Ἡ ἀθρόα ἔλευση καί παραμονή πολλῶν ἀλλοεθνῶν καί ἀλλόθρησκων ἀνθρώπων στίς Ὁρθόδοξες κοινωνίες μας καί ἡ εὐθεία ἀμφισβήτηση ἐθνικῆς κυριαρχίας -μεσοῦσης τῆς οικονομικῆς κρίσεως- εἶναι δύο ζωντανά παραδείγματα, ἀνεξέλεγκτων ὡστόσο διαστάσεων. Εἶναι θεωρῶ θέμα χρόνου νά ἀκούσουμε καί τό χτύπημα στήν δική μας μικρή Λευκαδίτικη πόρτα τῶν ὁποίων ἀποτελεσμάτων.

Σέ αὐτό τό δύσκολο περιβάλλον αὐξάνεται ἡ εὐθύνη τοῦ καθενός ἀπό ἐμᾶς, ὅπου καί ἂν βρισκόμαστε, ὅποια θέση εὐθύνης ἢ μή καί ἂν ὑπηρετοῦμε, ὅσες δυνάμεις καί ἂν ἔχουμε, ὅσο καλές καί ἂν εἶναι οἱ προθέσεις μας.

Ἀδελφοί μου, μόνοι μας δέν μποροῦμε, ἢ καλύτερα, μόνο μαζί μποροῦμε. Χρειαζόμαστε ὁ ἕνας τόν ἄλλον. Ἄς θυμόμαστε, ὅτι ὅλοι τόν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό ἱκετεύουμε νά μᾶς συγχωρήσει καί νά μᾶς λυτρώσει. Ὅλοι, τήν Παναγνη Αὐτοῦ Μητέρα παρακαλοῦμε σέ κάθε μας πρόβλημα. Ὅλοι μέλη τοῦ ἑνός Σώματος Τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴμαστε! Γι' αὐτό πρέπει νά μείνουμε ἐνωμένοι, ἀγαπημένοι καί ἐν ὁμο-

νοία, παρότι σέ πολλά διαφωνοῦμε. Προαπαιτεῖται ὁ διάλογος καί εἰλικρινῆς ἀνταλλαγή ἀπόψεων, ὥστε, διά τῆς διαφωνίας νά ἔρθει ἡ σύνθεση καί ἡ πρόοδος. Ἄς θυμόμαστε ὅτι δέν εἴμαστε οὔτε ἀλάνθαστοι, οὔτε τέλειοι. Ἄς μήν ζητᾶμε ἀπό τοὺς ἄλλους λοιπόν νά εἶναι. Ἄς συγχωρήσουμε ὁ ἕνας τόν ἄλλον, ἄς ἀφήσουμε πίσω τόν κακό μας ἑαυτό καί ἄς συμπορευτοῦμε πρὸς ἕνα κοινό καί καλύτερο μέλλον, κοινῆς δοξολογίας καί ἱεσίας πρὸς τόν Θεόν. Δέν ὑπάρχει χρόνος γιά χάσιμο.

Ἀδελφοί μου, ἄς χαιρόμαστε πάντοτε, παρά τά ὅσα προβλήματα, διότι Χριστός Ἀνέστη, δίδοντας προηγουμένως μέ τήν Σταυρική Του θυσία καί τά τελευταῖα λόγια Του ἔμπρακτο παράδειγμα ἀγάπης καί συγχωρητικότητας!

Εὐχομαι,

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός νά ἐλεεῖ καί ἡ Παναγιά μας, ἡ Κυρά Φανερωμένη, νά Σκέπει μέ τή Μητρική Τῆς ἀγάπη καί στοργή ὅλη τήν Ἐκκλησία καί ὅλη τήν ἀνθρωπότητα.

Μέ συναίσθηση εὐθύνης,
Γεράσιμος Φωκᾶς,
Πρόεδρος τοῦ Σωματείου.



Ὁ Σταυρός τοῦ Κυρίου στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας


π. Ἡσυχίου
Ἱερομονάχου

*Μ*έ τῆ χάρη τοῦ Θεοῦ, ἐφτάσαμε στὴ μέση σχεδόν τοῦ πνευματικοῦ ἀγῶνος. Ἐνός ἀγῶνος πού ἡ Ἐκκλησία ὄρισε καί πού ὀφείλουν οἱ πιστοὶ νά διανύσουν καλλιεργώντας τίς εὐλογημένες ἀρετές καθὼς καί τὴν προσευχή, τὴ νηστεία - τὴν ἐγκράτεια. Καί εἶναι πολύ φυσικό, ἀρκετοὶ ἀπὸ τοὺς ἀγωνιζομένους τὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν παθῶν χριστιανούς, νά αἰσθάνονται κάποια κούραση, ἄλλοι νά αἰσθάνονται μιὰ πίκρα, κάποια ἀδυναμία γιὰ τίς πτώσεις τους. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς καί ἡ Ἐκκλησία μας, γιὰ νά μᾶς παραμυθήσει καί νά μᾶς ἐνδυναμώσει πιο πολὺ στὸν πνευματικὸ μας ἀγῶνα μᾶς φέρνει μπροστὰ μας μέ τὴν Κυριακὴ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, τὸ «ζωηφόρον φυτόν», τὸ Σταυρὸ τοῦ Κυρίου.

Ἀτενίζοντες τὸ ζωοποιό Σταυρὸ, οἱ χριστιανοὶ παίρνουμε δύναμη καί ἐνίσχυση γιὰ τὸ ὑπόλοιπο τοῦ πνευματικοῦ ἀγῶνος, ὑπενθυμίζοντάς μας μ' αὐτὸ τὸν τρόπο καί τὸ πάθος τοῦ Χριστοῦ μας πάνω στό Σταυρὸ καί λέγοντας: «ἂν ὁ Χριστὸς μας σταυρώθηκε γιὰ μᾶς πόσα ἐμεῖς πρέπει νά πράξουμε γιὰ Ἐκεῖνον;», καί τί εἶναι ὁ δικὸς μας ἀγῶνας μπροστὰ στό Σταυρὸ τοῦ Κυρίου;

Ἀλλὰ καί γιὰ λόγους ιστορικοῦς ὁ Τίμιος Σταυρὸς εἶναι στὴ μέση τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Τίμιος Σταυρὸς βρέθηκε στίς 6 Μαρτίου τοῦ ἔτους 326 μ.Χ. ἀπὸ τὴν ἁγία Ἑλένη καί κανονικά θά ἔπρεπε νά ἐορτάζεται ἡ ἡμέρα τῆς εὐρέσεως. Ἐπειδὴ ὅμως ἐτοιμαζόταν ὁ ναὸς τῆς Ἀναστάσεως καί θά γινόνταν τὰ ἐγκαίνια τὸ φθινόπωρο, μετέθεσαν γιὰ τότε καί τὴ γιορτὴ γιὰ τὸν Τίμιο Σταυρὸ. Ἔτσι στίς 13 Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 326 ἔγιναν τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως καί στίς 14 ἔγινε ἡ Ὑψωσις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.

Ἀλλὰ καί πάλι ὅμως: Βρέθηκε ὁ Τίμιος Σταυρὸς στίς 6 Μαρτίου, μέσα στὴ Στα-



ρακοστή. Ἡ ἐκκλησία νά τό παρατρέξει ἐντελῶς αὐτό τό γεγονός; Δέν μποροῦσε. Καί βρῆκε ἡ ἐκκλησία ὅτι ἦταν καλό νά ἀφιερῶσει τήν τρίτη Κυριακή τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς στήν προσκύνηση τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.

Ἔτσι ἡ ἐκκλησία καθιέρωσε πλέον τή γιορτή καί προθέτει τόν Τιμιο Σταυρό γιά νά τόν προσκυνήσουν οἱ πιστοί διότι ἀπό ἐκεῖ ἀρχίζουν ὅλα, ἐκεῖ ἔγιναν ὅλα: στό Σταυρό. Ἐκεῖ πέθανε ἡ ἁμαρτία, ἐκεῖ πέθανε ὁ θάνατος.

Προσκυνοῦμε τόν Τιμιο Σταυρό ἀλλά πάντοτε μέ τό Σταυρό ὑπάρχουν καί τά λουλούδια. Κυρίως ὁ βασιλικός. Διότι ἐκεῖ πού ἦταν ὁ Σταυρός, εἶχε φυτρώσει βασιλικός. Ἀλλά ὑπάρχει καί ἕνας λόγος πού τά λουλούδια ὑπάρχουν πάντοτε μαζί μέ τόν Σταυρό. Ὅχι τυχαῖα. Δηλ. πόνεσε ὁ Χριστός, λυπήθηκε ὁ Χριστός, ἐθλίβη ἡ ψυχή του, ἔχυσε τό αἷμα του, σταυρώθηκε. Ἀλλά μέσα ἀπό ἐκεῖ μέσα ἀπ' ὅλο τόν πόνο αὐτό, μέσα ἀπ' ὅλη αὐτή τή θλίψη, μέσα ἀπό ὅλη τήν ἀγωνία, βγῆκε ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, βγῆκε ἡ λύτρωση. Δέν εἶναι δηλ. σκέτος, ἄχαρος ὁ σταυρός, ἀλλά ἔχει κάτι τό γλυκό, κάτι τό πολύ χαρούμενο.

Ἐνῶ βρισκόμαστε μέσα στήν Μ. Τεσσαρακοστή καί ὁ Σταυρός τοῦ Κυρίου μας εἶναι στό μέσον τοῦ Ναοῦ, στό βάθος ὅμως φαίνεται σάν νά ἀντιφεγγίζει ἡ Ἀνάσταση, πίσω ἀπό τόν Σταυρό διακρίνεται ἡ Ἀνάσταση. Τό λέμε ἐξ ἄλλου σέ ἕνα ὑπέροχο ὕμνο τήν ἡμέρα αὐτή: «**Τόν Σταυρόν Σου προσκυνοῦμεν Δέσποτα καί τήν ἀγίαν Σου Ἀνάστασιν δοξάζομεν**».

Στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ὅπου ἀσκούμεθα σταυρικά λαμβάνουμε τήν πείρα τῆς Ἀναστάσεως «**τῆς Ἀναστάσεως τήν πείραν εἰληφότες**». Ὅλα στήν Ἐκκλησία μας εἶναι ἀναστάσιμα, γιατί ὅλα εἶναι σταυρικά. Ἡ Ἐκκλησία μας εἶναι Ἐκκλησία τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως. Χωρίς Σταυρό δέν ὑπάρχει Ἀνάστασις.

Ὁ Τιμιος Σταυρός εἶναι τό ἀγιώτερο Σημεῖο καί Σύμβολο τῆς πίστεώς μας. Ὅλα τά μυστήρια ὀλοκληρώνονται μέ τήν ἐπίκληση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί τή σφραγίδα τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Δέν νοεῖται λειτουργική πράξις ἢ σύναξις χωρίς τήν σφραγίδα τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.

Εἶναι γνωστόν αὐτό πού ἀναφέρεται στό Γερωνικό:

Ῥώτησε κάποια φορά ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Βοστρηγός ὁ ὁποῖος εἶχε ἐξουσία κατά πνευμάτων ἀκαθάρτων, τούς δαίμονες: «**Ποιά πράγματα φοβᾶστε ἀπό τούς Χριστιανούς**» καί αὐτοί ἀπάντησαν: «**Ἐχετε πράγματι τρία μεγάλα πράγματα· ἐκεῖνο πού φορᾶτε στόν λαιμό σας, ἐκεῖνο πού λούζεσθε στήν ἐκκλησία κι ἐκεῖνο πού τρῶτε στή Λειτουργία**». Ποιά ἀπό τά τρία φοβᾶστε περισσότερο καί ἀποκρίθηκαν: «**Ἄν φυλάγατε καλά ἐκεῖνο πού μεταλαμβάνατε, κανένας ἀπό μᾶς δέ θά μποροῦσε νά βλάψει Χριστιανό**». Αὐτά, λοιπόν, πού φοβοῦνται περισσότερο οἱ δαίμονες εἶναι ὁ Σταυρός, τό Βάπτισμα καί ἡ θεία Κοινωνία.

Ὅπως δέν νοεῖται ἀληθινός Χριστός χω-
ρίς Σταυρό, ἔτσι δέν νοεῖται ἀληθινός Χρι-
στιανός χωρίς Σταυρό, ὅπως ὁ ἴδιος ὁ Σω-
τήρας μᾶς λέγει: «Ὅστις οὐ βαστάζει τόν
Σταυρόν ἑαυτοῦ καί ἔρχεται ὀπίσω μου,
οὐ δύναται εἶναι μου μαθητής».

Ἄλλά, τί σημαίνει ἀλήθεια νά ἀκολουθῶ
τόν Ἰησοῦ βαστάζοντας τόν σταυρόν μου,
γενόμενος συνοδοιπόρος κάτω ἀπό τόν
Σταυρόν τοῦ Χριστοῦ, ζώντας σταυρικά;

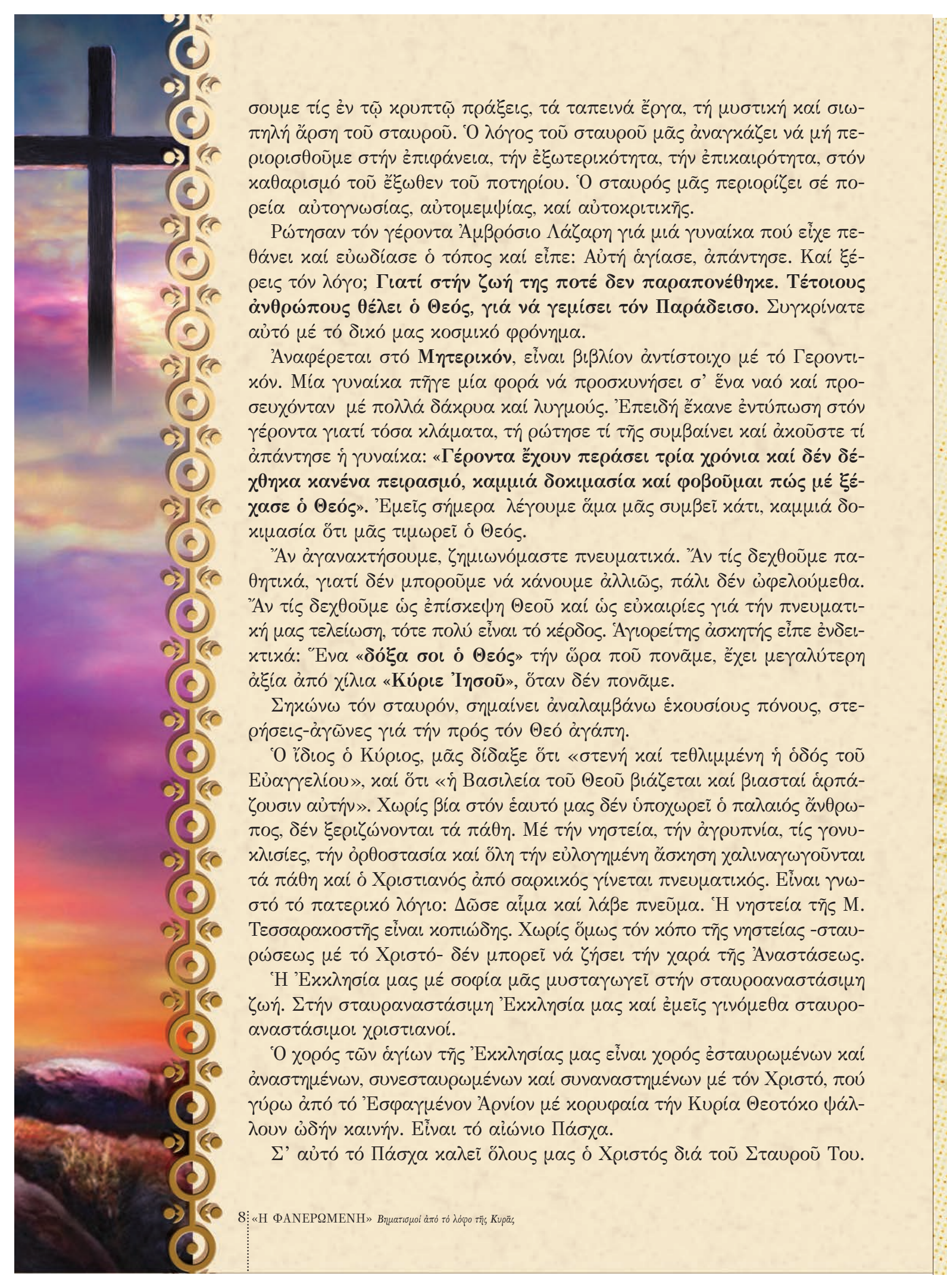
Ἄς ἀναφέρουμε μερικά παραδείγματα
γιά νά βιώσουμε καλύτερα τόν Σταυρόν
τοῦ Κυρίου μέ λόγια τοῦ ἰδίου τοῦ Χρι-
στοῦ.

Λέγει ὁ Χριστός: «Προσέχετε τήν ἐλε-
ημοσύνην ὑμῶν μή ποιεῖν ἔμπροσθεν
τῶν ἀνθρώπων πρός τό θεαθῆναι αὐ-
τοῖς. Ὅταν οὖν ποιῆς ἐλεημοσύνην, μή
σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ
ὑποκριταί, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπό τῶν
ἀνθρώπων· ἀμήν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσι
τόν μισθόν αὐτῶν· σοῦ δέ ποιῶντος
ἐλεημοσύνην μή γνώτω ἡ ἀριστερά σου
τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου». Μά τί σχέση ἔχουν
τά χωρία αὐτά μέ τό θέμα μας; Ὁ ἴδιος
ὁ Χριστός μᾶς λέγει νά προσέχουμε τήν
ἐλεημοσύνη μας, νά μή γίνεται μπροστά
στούς ἀνθρώπους, γιά νά μᾶς ἐπιδοκιμά-
ζουν, ἐπιβραβεύουν, ἐπικροτοῦν, ἐπευφη-
μοῦν καί χειροκροτοῦν καί μᾶς διαφημί-
ζουν. Τήν ἐλεημοσύνη τους τή δημοσιεύουν
οἱ ὑποκριτές, γιά νά τοῦς τιμοῦν, προσέ-
χουν καί συζητοῦν. Τό στόμα τοῦ Κυρίου
μᾶς βεβαιώνει ὅτι αὐτή ἦταν ὅλη κι ὅλη
ἡ ἀνταμοιβή τους. Ὁ ἀληθινός χριστιανός
ὅταν δίνει ἐλεημοσύνη δέν θά πρέπει νά
ξέρει τό ἀριστερό του χέρι τί κάνει τό δεξι-
του, γιά νά εἶναι εὐάρεστη στόν Θεό αὐτή
ἡ πράξη τῆς ἀγάπης. Μόνο ἔτσι θά υπά-
ξει φανερή ἀνταμοιβή ἀπό τόν Θεό γι'
αὐτό σου τό σταύρωμα, τό κρύψιμο, τήν
ἀδοξία, τή μυστικότητα. Τό αὐτό λέγει
ὁ Χριστός γιά τοῦς ἀληθινά προσευχόμε-

νους λίγο παρακάτω: «σύ δέ ὅταν προ-
σεύχῃ εἴσελθε εἰς τό ταμιεῖον σου, καί
κλείσας τήν θύραν σου πρόσευξαι τῷ
πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καί ὁ πα-
τήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀπο-
δώσει σοί ἐν τῷ φανερῷ». Ν' ἀγαπᾶς τή
μόνωση, τή μυστικότητα, τήν ἡσυχία, τήν
ἀπομάκρυνση ἀπό τά περιεργα μάτια καί
τά ἐπαινετικά λόγια, μέ σφαλισμένη καλά
τήν πιό ἀπόμερη θύρα τοῦ σπιτιοῦ σου,
μόνος μέ μόνο τόν Θεό, βιώνοντας τή δική
σου κένωση, σταύρωση, ἐγκατάλειψη,
δίχως τά δεκανίκια τῆς προσοχῆς, τῆς
κολακείας, τῆς συμπάθειας τῶν ἄλλων.

Συνεχίζει ὁ Χριστός μιλώντας γιά μία
ἀνυπόκριτη, γενναία, ἀληθινή ἀφτιασί-
δωτη, ντόμπρα, σταυρώσιμη ζωή: «Σύ δέ
νηστεύων ἄλειψαί σου τήν κεφαλὴν καί
τό πρόσωπόν σου νίψαι, ὅπως μή φα-
νῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων». Ἐμεῖς νο-
μίζουμε ὅτι ποιοῦμε τό θέλημα τοῦ Θεοῦ
καί γινόμαστε ἱεροκῆρυκες καί ἱεραπό-
στολοι μέ τό νά διαλαλοῦμε τήν ἀρετή μας
καί τή νηστεία μας, ὥστε νά διδάξουμε,
νά ὠφελήσουμε καί νά παρακινήσουμε καί
τούς ἄλλους κι ἄλλοτε γινόμαστε κι
αὐστηροί κριτές ὄσων δέν νηστεύουν. Ὁ
Χριστός ὅμως δέν λέγει αὐτό. Μάλιστα
λέει νά κρύβουμε καλά τήν ἀρετή μας, νά
μή δείχνουμε κἄν ὅτι νηστεύουμε, ὅπως
κάνουν οἱ ἀξιοθρήνητοι ὑποκριτές κι
εὐσεβιστές. Ἡ ἐνάρετη ζωή εἶναι σταυ-
ρωμένη ζωή καί σ' αὐτή μᾶς καλεῖ ὁ
Χριστός.

Ὁ λόγος τοῦ σταυροῦ εἶναι σιωπή, πό-
νος, στέρηση, μείωση, ταπείνωση, ἀτιμία.
Σβύνει, χαμηλώνει κάθε στοιχεῖο ὑψηλο-
φροσύνης, δόξας, καυχήσεως. Τό κήρυγ-
μα τοῦ σταυροῦ μᾶς ἐλέγχει, μᾶς κρίνει,
μᾶς κοσκινίζει, μᾶς μετροᾶ, μᾶς ἀναγκά-
ζει νά κάνουμε αὐτό πού ἔκαναν ὅλοι οἱ
ἅγιοι· νά χαμηλώσουμε τήν ἔνταση τῶν λό-
γων, νά μειώσουμε τοῦς λόγους, ν' αὐξή-



σου με τίς ἐν τῷ κρυπτῷ πράξεις, τά ταπεινά ἔργα, τή μυστική καί σιωπηλή ἄρση τοῦ σταυροῦ. Ὁ λόγος τοῦ σταυροῦ μᾶς ἀναγκάζει νά μή περιορισθοῦμε στήν ἐπιφάνεια, τήν ἐξωτερικότητα, τήν ἐπικαιρότητα, στόν καθαρισμό τοῦ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου. Ὁ σταυρός μᾶς περιορίζει σέ πορεία αὐτογνωσίας, αὐτομεμφίας, καί αὐτοκριτικῆς.

Ρώτησαν τόν γέροντα Ἀμβρόσιο Λάζαρη γιά μιὰ γυναίκα πού εἶχε πεθάνει καί εὐωδίασε ὁ τόπος καί εἶπε: Αὐτή ἀγίασε, ἀπάντησε. Καί ξέρεις τόν λόγο; **Γιατί στήν ζωή της ποτέ δεν παραπονήθηκε. Τέτοιους ἀνθρώπους θέλει ὁ Θεός, γιά νά γεμίσει τόν Παράδεισο.** Συγκρίνατε αὐτό μέ τό δικό μας κοσμικό φρόνημα.

Ἀναφέρεται στό **Μητερικόν**, εἶναι βιβλίον ἀντίστοιχο μέ τό Γεροντικόν. Μία γυναίκα πῆγε μία φορά νά προσκυνήσει σ' ἕνα ναό καί προσευχόνταν μέ πολλά δάκρυα καί λυγμούς. Ἐπειδή ἔκανε ἐντύπωση στόν γέροντα γιατί τόσα κλάματα, τή ρώτησε τί τῆς συμβαίνει καί ἀκοῦστε τί ἀπάντησε ἡ γυναίκα: **«Γέροντα ἔχουν περάσει τρία χρόνια καί δέν δέχθηκα κανένα πειρασμό, καμμιά δοκιμασία καί φοβοῦμαι πώς μέ ξέχασε ὁ Θεός».** Ἐμεῖς σήμερα λέγουμε ἅμα μᾶς συμβεῖ κάτι, καμμιά δοκιμασία ὅτι μᾶς τιμωρεῖ ὁ Θεός.

Ἄν ἀγανακτήσουμε, ζημιωνόμαστε πνευματικά. Ἄν τίς δεχθοῦμε παθητικά, γιατί δέν μπορούμε νά κάνουμε ἀλλιῶς, πάλι δέν ὠφελούμεθα. Ἄν τίς δεχθοῦμε ὡς ἐπίσκεψη Θεοῦ καί ὡς εὐκαιρίες γιά τήν πνευματική μας τελείωση, τότε πολύ εἶναι τό κέρδος. Ἁγιορείτης ἀσκητής εἶπε ἐνδεικτικά: Ἐνα **«δόξα σοι ὁ Θεός»** τήν ὥρα πού πονᾶμε, ἔχει μεγαλύτερη ἀξία ἀπό χίλια **«Κύριε Ἰησοῦ»**, ὅταν δέν πονᾶμε.

Σηκώνω τόν σταυρόν, σημαίνει ἀναλαμβάνω ἐκουσίους πόνους, στερήσεις-ἀγῶνες γιά τήν πρός τόν Θεό ἀγάπη.

Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος, μᾶς δίδαξε ὅτι «στενή καί τεθλιμμένη ἡ ὁδός τοῦ Εὐαγγελίου», καί ὅτι «ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ βιάζεται καί βιασταί ἀρπάζουσιν αὐτήν». Χωρίς βία στόν ἑαυτό μας δέν ὑποχωρεῖ ὁ παλαιός ἄνθρωπος, δέν ξεριζώνονται τά πάθη. Μέ τήν νηστεία, τήν ἀγρυπνία, τίς γονυκλισίες, τήν ὀρθοστασία καί ὅλη τήν εὐλογημένη ἀσκησιήν χαλιναγωγοῦνται τά πάθη καί ὁ Χριστιανός ἀπό σαρκικός γίνεται πνευματικός. Εἶναι γνωστό τό πατερικό λόγιο: Δῶσε αἷμα καί λάβε πνεῦμα. Ἡ νηστεία τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς εἶναι κοπιώδης. Χωρίς ὅμως τόν κόπο τῆς νηστείας -σταυρώσεως μέ τό Χριστό- δέν μπορεί νά ζήσει τήν χαρά τῆς Ἀναστάσεως.

Ἡ Ἐκκλησία μας μέ σοφία μᾶς μυσταγωγεῖ στήν σταυροαναστάσιμη ζωή. Στήν σταυροαναστάσιμη Ἐκκλησία μας καί ἐμεῖς γινόμεθα σταυροαναστάσιμοι χριστιανοί.

Ὁ χορός τῶν ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας μας εἶναι χορός ἐσταυρωμένων καί ἀναστημένων, συνεσταυρωμένων καί συναναστημένων μέ τόν Χριστό, πού γύρω ἀπό τό Ἐσφαγμένον Ἀρνίον μέ κορυφαία τήν Κυρία Θεοτόκο ψάλλουν ὠδήν καινήν. Εἶναι τό αἰώνιο Πάσχα.

Σ' αὐτό τό Πάσχα καλεῖ ὅλους μας ὁ Χριστός διά τοῦ Σταυροῦ Του.



Σταυρός τό εύσκιόφυλλο δένδρο Σταυρός πιστῶν τό στήριγμα

Χαρᾶς Τυπάλδου Ἀντωνίου,
Φιλολόγου

Στό 19ο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ μας «ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ» (Ἰανουάριος – Μάρτιος 2015) εἶχαμε τήν εὐκαιρία νά μελετήσουμε τό ἄρθρο τοῦ πρωτ. Ἰωάννου Γ. Σκιαδαρέση, μέ τίτλο «Ὁ πολυδιάστατος σταυρός τοῦ Χριστοῦ καί ἐμεῖς». Ὁ πατήρ Σκιαδαρέσης, φωτισμένος ἐκπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας μας, ἐμβαθύνει στό κείμενό του παραθέτοντας, σκέ-

ψεις θεολογικές, στηριγμένες στήν Ἁγ. Γραφή γιά τή σημασία τοῦ Σταυροῦ καί τό συμβολισμό του στή ζωή τῶν Χριστιανῶν. Ὅπως τονίζει, ὁ Σταυρός ἀπέβη τό ἐντελῶς ἀναγκαῖο μυστήριο τοῦ Θεοῦ, διά τοῦ ὁποῦ οἱ ἄνθρωποι γίνονται «κοινωνοί θείας φύσεως». Ὀνομάζει τό Σταυρό πολυδιάστατο ἀφοῦ τόν παραλληλίζει μέ τό πρόσωπο καί τή ζωή τοῦ Χριστοῦ ἀπό τόν

ἐρχομό του στή γῆ ὡς καί τήν τελευταία του πνοή πάνω ἀκριβῶς στό σταυρό.

Σέ μία καταπράσινη κοιλάδα δυτικά τῶν Ἱεροσολύμων βρίσκεται σήμερα ἡ Ἱερά Μονή τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Ἡ Μονή ἰδρύθηκε τόν 4ο αἰ. ἀπό τήν Ἁγ. Ἐλένη στό σημείο ὅπου κατά τήν παράδοση ὁ Λῶτ φύτευε τρία διαφορετικά ραβδιά τά ὁποῖα πότιζε ἐπί 30 χρόνια μέ νερό ἀπό τόν Ἰορδάνη καί τά ὁποῖα ρίζωσαν καί ἔγιναν ἕνα τρισύνθετο δέντρο ἀπό πεῦκο, κυπαρίσσι καί κέδρο. Στούς ἐπισκέπτες τῆς Ἱεράς Μονῆς σήμερα ὑποδεικνύεται τό σημεῖο (κάτω ἀπό μία Ἁγία Τράπεζα) ὅπου φυτεύτηκε τό δέντρο αὐτό. Χίλια περίπου χρόνια ἀργότερα ὁ Σολομώντας (1015-975 π.Χ.) κτίζοντας τόν περικαλλῆ ναό πού ἔφερε τό ὄνομά του, διέταξε νά κοπεί τό περιεργό αὐτό δέντρο γιά νά κατασκευαστεῖ ἡ σκεπή τοῦ ναοῦ. Παρά τό μέτρημα ὅμως καί τό κόψιμο τό ξύλο δέν ταίριαζε πουθενά, γιατί ἄλλοτε μίκραινε καί ἄλλοτε μεγάλωνε. Ἔτσι τό ἄφησαν ἐκεῖ ἀχρησιμοποίητο ὡς καταραμένο ξύλο. Ὅταν ἔφτασε ἡ στιγμή τῆς Σταύρωσης τοῦ Χριστοῦ ὁ Καϊάφας θυμήθηκε τό καταραμένο ξύλο καί διέταξε νά φτιαχθῶν τό σταυρό τοῦ Χριστοῦ ἀπό τό ξύλο αὐτό πού εἶχε τήν ιδιότητα τῆς αὐξομείωσης ὥστε νά εἶναι πιό φρικτό τό μαρτύριο τοῦ Ἰησοῦ. Μέ τή σταύρωση ὅμως τό ξύλο αὐτό τῆς κατάρας ἔγινε ὁ Τιμῖος Σταυρός, τό σύμβολο ὅλων τῶν Χριστιανῶν καί ξύλο εὐλογίας.

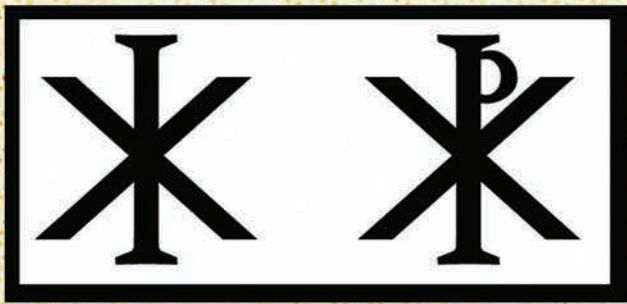
Ἐμεῖς οἱ Χριστιανοί ἔκτοτε τό Εὐλο τοῦ Σταυροῦ ὄχι ἀπλῶς τό προσκυνοῦμε ἀλλά τό λατρεύουμε, τό λιτανεύουμε καί τό ἀσπαζόμαστε. Γιά τό λόγο αὐτό τό 325 μ.Χ. ἡ βασιλομήτωρ Ἁγία Ἐλένη τό ἀναζήτησε στά Ἱεροσόλυμα ὅπου παρέμενε

«κεκρυμμένο» στά ἔγκατα τῆς γῆς. Ἡ εὕρεση καί παράδοση τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἀπό τήν Ἁγ. Ἐλένη (αὐτοκράτορας τότε ἦταν ὁ Μ. Κων/νος), ἀναφέρεται ὡς γεγονός ἀπό ἀρκετούς ἱστορικούς τῆς ἐποχῆς (Ἱερώνυμος, Σωκράτης, Παυλῖνος, ἐπίσκοπος Νόλας, Ἀμβρόσιος, ἐπίσκοπος Μεδιολάνων). Ὡς ἱστορικό γεγονός, λοιπόν, δέν ἐπιτρέπεται νά παραθεωρηθεῖ γιά κανένα λόγο.

Στό χῶρο τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως στά Ἱεροσόλυμα σήμερα ὑπάρχει τό σπήλαιο τῆς Εὐρέσης τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ὅπου πιστεύεται ὅτι βρέθηκε ὁ Σταυρός μέ τά τέσσερα καρφιά καί μέ τούς σταυρούς τῶν δύο ληστῶν. Ὑπάρχει μάλιστα ἐκεῖ καί ἕνας θρόνος, ὁ θρόνος τῆς Ἁγ. Ἐλένης ὅπως λέγεται, γιατί ἀπό τή θέση αὐτή σύμφωνα μέ τήν παράδοση, ἡ βασιλομήτωρ ἔριχνε χρυσά νομίσματα πρὸς τούς ἐργάτες γιά νά σκάβουν γρηγορότερα καί μέ περισσότερη ὄρεξη.

Ὁ Σταυρός συμβολίζει τόσο τό Χριστό, ὅσο καί τήν πίστη τῶν Χριστιανῶν. Στήν λειτουργική χρήση του τό σημεῖο τοῦ Σταυροῦ μπορεῖ νά δηλώνει, ἀνάλογα μέ τήν περίπτωση, ἔκφραση πίστεως, προσευχή, καθάγιαση ἢ εὐλογία.

Ἀπό πότε ὅμως καί πῶς ὁ Σταυρός καθιερώθηκε ὡς τό κυριότερο σύμβολο τῆς χριστιανικῆς θρησκείας; Μέχρι τόν 4ο αἰ. οἱ Χριστιανοί ἀπέφευγαν νά ἀπεικονίσουν τό σταυρό, γιά νά μὴν ἐκτίθενται σέ ἐμπαιγμούς καί σέ κινδύνους. Μή λησμονοῦμε ὅτι οἱ διωγμοί κατά τῶν Χριστιανῶν ἦταν σέ ἔξαρση. Μέχρι τίς 28 Ὀκτωβρίου τοῦ 312 ὁπότε ἔγινε ἡ μάχη τῶν Κόκκινων Βράχων κοντά στή Μουλβία γέφυρα, λίγο ἔξω ἀπό τή Ρώμη. Τότε συγκρούονται ἀπο-



Ἐμβλημα Μ. Κωνσταντίνου

φασιστικά ὁ στρατός τοῦ Μ. Κων/νου, ὁ ὁποῖος ἐπέστρεφε νικητῆς ἀπό τίς στρατιωτικές ἐπιχειρήσεις στή Δύση μέ τό στρατό τοῦ συνάροντά του Μαξεντίου. Ὁ Μαξέντιος ζητοῦσε τήν πρωτοκαθεδρία στίς περιοχές πού εἶχε ἤδη κατακτήσει ὁ Μ. Κων/νος. Λίγο πρὶν τή μάχη συνέβη τό ἐξῆς γεγονός, ὅπως τό ἀναφέρει ὁ ἱστορικός Εὐσέβιος, ἐπίσημος βιογράφος τοῦ Μ. Κων/νου ἀλλά καί ὁ ἐκκλησιαστικός συγγραφέας Σωκράτης: «Ἀμφί μεσημβρινάς ὥρας ἡλίου, ἤδη τῆς ἡμέρας ἀποκλινοῦσης, αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν ἔφη ἐν τῷ οὐρανῷ ὑπερκείμενον τοῦ ἡλίου σταυροῦ τρόπαιον, ἐκ φωτός συνιστάμενον, γραφήν τ' ἐπ' αὐτῷ συνηθῆναι λέγουσαν “ἐν τούτῳ νικά”». Ὁ Νικηφόρος Κάλλιστος μάλιστα προσθέτει τό «γράμμασι ρωμαϊκοῖς δι' ἀστέρων ἴσων ἐντυπωθεῖσιν». Δηλαδή: Λίγο μετά τίς μεσημβρινές ὥρες εἶδε (σημ. ὁ Μ. Κων/νος) μέ τά μάτια του στόν οὐρανό πάνω ἀπό τόν ἥλιο ἓνα φωτεινό σημάδι νά σχηματίζει τό σχῆμα τοῦ σταυροῦ καί νά φέρει τήν ἐπιγραφή «μέ αὐτό ἐδῶ θά νικήσεις». (In hoc signo vinces). Μετά ἀπό αὐτό ὁ Μ. Κων/νος θεώρησε τό φωτεινό σημεῖο ὡς ἐπιφάνεια (=φανέρωση)

τοῦ χριστιανικοῦ Θεοῦ καί διέταξε νά χαραχθεῖ πάνω στίς ἀσπίδες τῶν στρατιωτῶν του τό «μονόγραμμα» τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μέ τό ἰῶτα ὀλίγο αὐξημένο πρὸς τά πάνω ☩. Ἀργότερα τό «μονόγραμμα» μετασχηματίστηκε σέ ☩ (=Χριστός). Ὁ Μέγας Κων/νος νίκησε τό Μαξέντιο στή Μουλβία γέφυρα καί εἰσῆλθε ἀπόλυτος νικητῆς καί μονοκράτορας στή Ρώμη, ὄχι ἀκόμα ἐπίσημα ὡς Χριστιανός, εἰσῆλθε ὅμως ὑπό τό ἔμβλημα τοῦ Σταυροῦ καί ἀπέδωσε (ἔστω καί γιά λόγους πολιτικούς) τή νίκη του στό Σταυρό. Γιά πρώτη φορά λοιπόν τό ἔμβλημα τοῦ Σταυροῦ γίνεται «ἔμβλημα μάχης».

Ἀργότερα δέν περιορίστηκε στό νά ἀποδίδει τή νίκη του καί τή σωτηρία του στό σημεῖο τοῦ Σταυροῦ ἀλλά καί τό διαιώνιζε μέ ἀναθηματικές πλάκες. Σέ ἄγαλμα πού ὑψώθηκε στό κέντρο τῆς αἰωνίου πόλεως ὁ Μέγας Κων/νος παριστάνεται νά κρατεῖ σταυροφόρο λόγχη, στή βάση δέ τοῦ ἀγάλματος ὑπῆρχε στά Λατινικά ἡ ἀκόλουθη ἐπιγραφή: «Χάρις στό σωτήριον τοῦτο σῆμα ἀπελευθέρωσα τήν πόλιν σας ἀπό τόν τύραννον».

Γιά πολλά χρόνια ἀφ' ὅτου ξεκίνησε ἡ χρήση τοῦ σταυροῦ ὡς συμβόλου ἀπό τούς Χριστιανούς δέν ἐμφανίζεται ὁ ἐσταυρωμένος πάνω στό Σταυρό. Σκηνές ἀπό τή σταύρωση τοῦ Χριστοῦ στήν τέχνη δέν ἔχουμε πρὶν ἀπό τόν 7ο αἰ. Αὐτό διότι ἀφ' ἑνός μὲν οἱ Χριστιανοί μένουν πιστοί στή 2η ἐντολή τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης (οὐ ποιήσεις εἰδωλον...) καί ἀφ' ἑτέρου διότι ὁ κενός σταυρός παρέπεμπε στήν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ καί ὄχι στό θάνατό του. Μετά ὅμως τή Σύνοδο τῆς Νίκαιας τό 787 μέ τήν ὁποία λήγει καί ἡ ταραγμένη περίοδος τῆς

Εικόνομαχίας, ἀποφασίζεται νά ἐπιτραπεί ἡ εἰκονογράφηση τοῦ Χριστοῦ, τῆς Παναγίας καί τῶν Ἁγίων. Οἱ πρῶτες εἰκονογραφήσεις τοῦ Χριστοῦ τόν παριστάνουν μπροστά ἀπό τό Σταυρό, ὄχι πάνω σ' αὐτόν, ντυμένο, ζωντανό, γαλήνιο, θριαμβευτή ἔναντι τοῦ θανάτου. Στή διάρκεια τοῦ Μεσαίωνα οἱ Ἐκκλησίες ἀποφάσισαν νά δώσουν περισσότερη ἔμφαση στό μαρ-

τύριο τῆς σταύρωσης καί τοῦ θανάτου.

Κέντρο τῆς Χριστιανικῆς λατρείας εἶναι ὁ Σταυρός τοῦ Χριστοῦ. Δύο ἡμέρες τῆς ἐβδομάδας εἶναι ἀφιερωμένες σ' αὐτόν, ἡ Τετάρτη καί ἡ Παρασκευή, γι' αὐτό καί τότε νηστεύουμε. Ἀλλά καί στίς καθημερινές ἀκολουθίες οἱ ὥρες ἕκτη καί ἑνάτη ἔχουν σταυρικό περιεχόμενο: ἡ μία ἀναφέρεται στή Σταύρωση τοῦ Χριστοῦ καί ἡ ἄλλη στόν διά Σταυροῦ θάνατό του.

Ὁ Σταυρός σημαίνει γιά ἐμᾶς τούς Χριστιανούς τή σωτηρία ὅσο ἀμαρτωλοί κι ἂν εἴμαστε. Εἶναι τό κέντρο τῆς λειτουργικῆς μας ζωῆς. Εἶναι ἀμέτρητες οἱ φορές πού τόν σχηματίζουμε στή διάρκεια τῆς θείας Λειτουργίας. Καί πρέπει νά προσέχουμε νά τόν σχηματίζουμε σωστά. Ὁ Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός στήν Ε' διδαχή του μέ τή χαρακτηριστική του γλώσσα δίνει συγκεκριμένες θεολογικές ὁδηγίες πῶς νά σχηματίζουμε τό σημεῖο τοῦ Σταυροῦ. Καί ὁ Ἅγιος Σιλουανός τονίζει νά μή μένουμε ἀπογοητευμένοι ἀπό τίς ἀρνητικές καταστάσεις μέσα μας καί γύρω μας γιατί ὁ Σταυρός μᾶς χαρίζει δύναμη καί ἐλπίδα.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἐορτάζει τήν Ὑψωση τοῦ Τιμίου Σταυροῦ στίς 14 Σεπτεμβρίου. Στίς 14 Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 335 εἶχαν γίνει τά ἐγκαίνια τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως ὅπου ὁ Πατριάρχης Μακάριος εἶχε ὑψώσει τόν Τιμιο Σταυρό μετά τήν εὑρεσή του ἀπό τήν Ἁγία Ἐλένη.

Ὁ Σταυρός τοῦ Χριστοῦ ἀποτελεῖ γιά ὅλους μας τήν «οὐρανομήκη κλίμακα», τή σκάλα δηλαδή ἐκεῖνη πού μᾶς ὁδηγεῖ ἀπό τή γῆ στόν οὐρανό καί μᾶς κάνει συγκατοίκους τῶν ἀγγέλων.



ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ

τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, εἰς τὸν Ἑσπερινόν

Παναγιώτη Σγουρόπουλου, Θεολόγου

Μὴ προσευξώμεθα φαρισαϊκῶς, ἀδελφοί
ὁ γὰρ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται
ταπεινωθῶμεν ἐναντίον τοῦ Θεοῦ,
τελωνικῶς διὰ νηστείας κρίζοντες,
ἰλάσθητι ἡμῖν ὁ θεός, τοῖς ἁμαρτωλοῖς.

Ανοίγει τὸ “Τριῶδιο”, πατέρες καὶ ἀδελφοί. Τί σημαίνει αὐτὸ ἄραγε; Ξαφνικά ὁ χρόνος σπάζει στὰ δύο. Μία ἡμέρα πρὶν, τὸ Σάββατο, ὁ συνηθισμένος καιρὸς. Ἔρχονται, φεύγουν οἱ ἡμέρες, μικρές, μεγάλες γιορτές. Τώρα ὅμως ἀνοίγει ἡ καινούργια περίοδος. Νέα ζωὴ, νέα προοπτικὴ, προετοιμασία γιὰ τὴ μεγάλη νηστεία. Ἡ ἅγια μας Ἐκκλησία μᾶς εἰσάγει στὸ “μεγάλο τῆς νηστείας πέλαγος” ὄχι ἀμέσως, ἀλλὰ σιγά-σιγά. Μᾶς παίρνει ἀπὸ τὸ χέρι σάν μικρὰ παιδάκια καὶ ποδηγετεῖ τὸ βῆμα μας μέχρι τὴν πύρα τοῦ ναοῦ.





Μᾶς ξεκινᾶ ἡ μητέρα Ἐκκλησία δειχνοτάς μας τή μετάνοια καί τήν προσευχή. Ἀλλά ποιᾶ προσευχή; Ἀσφαλῶς ἐκείνη τῆς μετανοίας. Διότι γνωρίζουν οἱ θειότατοι ποιητές τῶν κανόνων ὅτι εἶναι ἡ μόνη μορφή προσευχῆς, πού ἀκούει ὁ Θεός.

«Μή προσευξώμεθα φαρισαϊκῶς, ἀδελφοί!». Μήν ξεκινᾶμε τήν αἴτησή μας πρὸς τόν Ὑψιστο σάν τούς φαρισαίους. Δέν τή δέχεται αὐτή μας τήν παράκληση. Πηγάζει ἀπό καρδιά ὑπερήφανη, ἄσπιλη βέβαια, ἀλλά καί ἀνέραστη. Ὡσάν ἐκείνη τοῦ φαρισαίου, πού διάβηκε τό κατώφλι τοῦ Ναοῦ τῶν Ἰουδαίων, γιά νά ζητήσῃ δικαίωση ἀπό τόν Κύριο στό ὄνομα τῆς ἀναμαρτησίας του. Διότι ὁ φαρισαῖος ἦταν πράγματι ἀναμάρτητος. Τηροῦσε ὅλες τίς ἐντολές. Ἀσφαλῶς δέν εἶχε πτώσεις σαρκικές, σύνητες γνώρισμα τῶν ἀνθρώπων τοῦ κόσμου, ἀλλά καί τό ἓνα δέκατο ἀπό τόν ἄνηθο καί τό δυόσμο, πού ἀγόραζε ἀπό τόν ἀγρότη, τό πρόσφερε στούς φτωχοῦς. Τύπος θρησκευτικός κλασσικός. Ἀτσαλάκωτος ψυχικά καί σωματικά. Μά ἡ προσευχή του ἀπορρίπτεται! Τί ἀνατροπή κι αὐτή. Μά ποιό κακό ἔκανε; Δέν εἶπε ἄραγε τήν ἀλήθεια στό Θεό; Ἀσφαλῶς καί τήν εἶπε. Τούτη ὅμως ἦταν καί ἡ πτώση του. Μέ τίς δῆθεν ἀρετές του ἔδειξε ὅτι δέν ἔχει ἀνάγκη τό Θεό. Ἐκείνες ἀπό μόνες τους θά τόν εἰσάγουν στόν παράδεισο. Ὅμως γελάστηκε οἰκτρά.

Στόν ἴδιο χῶρο, γονατιστός, στεκόταν καί ὁ συμπαθής μας τελώνης. Δέν τολμοῦσε τά μάτια του νά σηκώσει ψηλά. Μόνο τά χέρια ὕψωνε. Τί μποροῦσε νά ζητήσει; Μόνο ἔλεος. Γιατί ἦταν καταδικασμένος στή συνείδησή του, μά καί στή συνείδηση τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, ὅπως δῆ-

ποτε ὅμως καί τοῦ Θεοῦ. Μόνο χάρη, ἓνα δῶρο, τήν ἄφατη συγχώρηση ζητοῦσε. Πολλά τά παραπτώματά του: ἄρπαζε, λήστευε τό ἔθνος του, νύχτα - μέρα γινόμενος ὄργανο τῶν κατακτητῶν τοῦ τόπου του. Ἰδιοτελής, κακός, ἄσπλαχνος. Ἐφυγε ὅμως δικαιωμένος. Γιατί, ἀδελφοί; Ἐπειδή εἶχε συναίσθηση τῶν ἁμαρτιῶν του. Ναί, αὐτό πράγματι τό εἶχε καί αὐτό πρόσφερε στόν ἐλεήμονα Κύριο. Ἐκείνον πού πολλές φορές τίς ἁμαρτίες τῶν ἀνθρώπων τίς πῆρε πάνω του καί τίς συγχώρησε. Τήν πόρνη γυναίκα, τόν ληστή, τόν ἄσωτο, τόν ἀρνητή μαθητή καί φίλο. Μέ τό τρόπο, πού Ἐκεῖνος μόνο γνωρίζει, συγχώρησε καί τόν ἁμαρτωλό τελώνη. Ἔτσι αὐτός, ἔφυγε δικαιωμένος ἀπό τό Ναό.

«Ταπεινωθῶμεν τελωνικῶς διά νηστείας κράζοντες». Μέ τή νηστεία, ἀδελφοί ἄς ταπεινωθῶμε. Διότι ἡ νηστεία ταπεινώνει, δουλαγωγεῖ τή σάρκα, ὑποπιάζει τή φύση καί τά ἔνστικτα, ὥστε νά λαμπρυνθεῖ ἡ ψυχή, νά καθαρῆται ἡ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ μέσα μας. «Μήν τολμήσεις νά μιλήσεις γιά τό Θεό, ἐάν δέν τηρεῖς τίς νηστείες τῆς Ἐκκλησίας», παραγγέλλει ἡ γερόντισσα Γαβριηλία Παπαγιάννη στίς μέρες μας. Γνωρίζουν οἱ πατέρες καί μητέρες μας ὅτι, ἂν ἡ πίστη δέν μᾶς κοστίζει τίποτα προσωπικό, δέν ἔχει κανένα ἀντίκρουσμα. Πόσο δύσκολο γιά τόν ἀνθρωπο τῆς ἐποχῆς μας, πού θέλει νά πετυχαίνει τά πάντα χωρίς κόπο. Νά μιᾶ γιά κοινωνικές καί οικονομικές λύσεις μή σκοπεύοντας νά θυσιάσει οὔτε τό παραμικρό ἀπό τόν ἑαυτό του.

«Ἰλάσθητι ἡμῖν ὁ Θεός τοῖς ἁμαρτωλοῖς». Σπλαχνίσου, λυπήσου μας, Θεέ, ἐμᾶς τούς ἁμαρτωλούς.

Καλή μετάνοια ἀδελφοί!





Ἡ Μεγάλη Σαρακοστή στή ζωή μας

Alexander Schmemmann

Μεγάλη Σαρακοστή - Πορεία πρὸς τὸ Πάσχα
μτφρ. Ἑλένη Γκανούρη, ἔκδ. Ἀκρίτας, Ἀθήνα 1999.

«... Εἰ μὴ ἐν Προσευχῇ καὶ Νηστεία»

Δέν μπορεί νά ὑπάρξει Σαρακοστή χωρὶς νηστεία. Ὅμως φαίνεται ὅτι πολλοὶ ἄνθρωποι σήμερα ἢ δέν παίρνουν τή νηστεία στά σοβαρά ἢ, ἂν τήν παίρνουν, παρεξηγοῦν τόν πραγματικό πνευματικό σκοπό της. Γιά μερικούς νηστεία σημαίνει ἕνα συμβολικό «σταμάτημα» σέ κάτι· γιά μερικούς ἄλλους νηστεία εἶναι μία προσεκτική τήρηση τῶν νηστευτικῶν κανόνων. Ἀλλά καί στίς δύο περιπτώσεις σπάνια ἡ νηστεία συνδέεται μέ τήν ὄλη προσπάθεια τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς. Ἐδῶ θά πρέπει πρῶτα πρῶτα νά προσπαθήσουμε νά καταλάβουμε τή διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας γιά τή νηστεία καί ὕστερα νά ρωτήσουμε τόν ἑαυτό μας: Πῶς μπορούμε ἐμεῖς νά ἐφαρμόσουμε αὐτή τή διδασκαλία στή

ζωή μας; [...]

Τί εἶναι, λοιπόν, νηστεία γιά μᾶς τούς χριστιανούς; Εἶναι ἡ εἴσοδος μας καί ἡ συμμετοχή μας σέ κείνη τήν ἐμπειρία τοῦ Χριστοῦ μέ τήν ὁποία μᾶς ἐλευθερώνει ἀπό τήν ὀλοκληρωτική ἐξάρτηση ἀπό τήν τροφή, τήν ὕλη καί τόν κόσμο. Μέ κανένα τρόπο ἡ δική μας ἐλευθερία δέν εἶναι πλήρης. Μέ τό νά ζοῦμε ἀκόμα στό μεταπτωτικό κόσμο, στόν κόσμο τοῦ παλιοῦ Ἀδάμ, μέ τό νά εἴμαστε μέρος του, ἐξακολουθοῦμε νά ἐξαρτώμαστε ἀπό τήν τροφή. Ἀλλά ὅπως ἀκριβῶς ὁ θάνατός μας - ἀπό τόν ὁποῖο εἶναι ἀνάγκη ὅπωςδήποτε νά περάσουμε - ἔγινε χάρις στό θάνατο τοῦ Χριστοῦ μία διάβαση πρὸς τή ζωή, ἔτσι καί ἡ τροφή πού τρῶμε καί ἡ ζωή πού μᾶς δίνει μπο-

ρεϊ νά γίνει ζωή «ἐν τῷ Θεῷ» καί γιά τό Θεό. Ἐνα μέρος τῆς τροφῆς μας, ἔχει ἤδη γίνει «τροφή ἀθανασίας» - τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ ἴδιου τοῦ Χριστοῦ. Ἀλλά ἀκόμα καί ὁ «ἐπιούσιος ἄρτος» πού παίρνουμε ἀπό τό Θεό μπορεῖ νά εἶναι σ' αὐτή τή ζωή μας καί σ' αὐτόν τόν κόσμο, ἐκεῖνο πού μᾶς δίνει δύναμη, νά εἶναι ἡ ἐπικοινωνία μας μέ τό Θεό μᾶλλον παρά ἐκεῖνο πού μᾶς χωρίζει ἀπ' Αὐτόν. Παρ' ὅλα αὐτά ὅμως μόνο ἡ νηστεία εἶναι ἐκεῖνη πού μπορεῖ νά πραγματοποιήσῃ μία τέτοια μεταστροφή, μπορεῖ νά μᾶς δώσει τήν ὑπαρξιακή βεβαίωση ὅτι ἡ ἐξάρτησή μας ἀπό τήν τροφή καί τήν ὕλη δέν εἶναι ὀλοκληρωτική καί τέλεια· ὅτι ἐνωμένη μέ τήν προσευχή, τή χάρη καί τή λατρεία μπορεῖ νά γίνει πνευματική.

Ὅλα αὐτά σημαίνουν, ἂν τό νιώσουμε βαθιά, ὅτι ἡ νηστεία εἶναι τό μόνο μέσο μέ τό ὁποῖο ὁ ἄνθρωπος ἐπανορθώνει τήν ἀληθινή πνευματική του φύση. Δέν εἶναι μία θεωρητική ἀλλά μία ἀληθινά πρακτική πρόκληση γιά τόν «πατέρα τοῦ ψεύδους» πού καταφέρνει νά μᾶς πείσει ὅτι ἐξαριτόμαστε μόνο ἀπό τό φωμί καί νά οἰκοδομήσῃ ὅλη τήν ἀνθρώπινη

γνώση, τήν ἐπιστήμη καί ὅλη τήν ὑπαρξή πάνω σ' αὐτό τό ψέμα. Ἡ νηστεία εἶναι ἕνα ξεσκέπασμα αὐτῆς τῆς ἀπάτης καί ταυτόχρονα μία ἀπόδειξη ὅτι ὑπάρχει αὐτό τό ψέμα. Ἔχει ὑφίστη σημασία τό ὅτι ὁ Χριστός, ἐνῶ νήστευε συνάντησε τό Σατανᾶ καί τό ὅτι ἀργότερα εἶπε ὅτι ὁ Σατανᾶς δέν ἀντιμετωπίζεται «εἰ μή ἐν νηστεία καί προσευχῇ». [...]

Γιά τό λόγο αὐτό ἐκεῖνο πού πρῶτα ἀπ' ὅλα χρειαζόμαστε εἶναι μία πνευματική προετοιμασία γιά τήν προσπάθεια τῆς νηστείας.

Καί αὐτή εἶναι νά ζητήσωμε ἀπό τό Θεό βοήθεια καί ἐπίσης νά κάνουμε τή νηστεία μας θεοκεντρική. Νά νηστεύουμε ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ. Πρέπει νά ξαναγιώσουμε ὅτι τό σῶμα μας εἶναι ναός τῆς Παρουσίας του. Εἶναι ἀνάγκη νά ξαναβροῦμε ἕνα θρησκευτικό σεβασμό γιά τό σῶμα, τήν τροφή, γιά τό σωστό ρυθμό τῆς ζωῆς. Ὅλα αὐτά πρέπει νά γίνουν πρῶν ἀρχίσει ἡ νηστεία, ὥστε ὅταν ἀρχίσουμε νά νηστεύουμε νά εἴμαστε ἐφοδιασμένοι μέ πνευματικό ὄπλισμό, μέ τό δρᾶμα καί τό πνεῦμα τῆς μάχης καί τῆς νίκης.

Κατόπιν ἔρχεται ἡ ἴδια ἡ νηστεία. Σύμφωνα μέ ὅσα εἶπαμε παραπάνω ἡ νηστεία μπορεῖ νά πραγματοποιηθεῖ σέ δύο επίπεδα: πρῶτα σάν ἀσκητική νηστεία καί δεύτερον σάν γενική νηστεία. Ἡ ἀσκητική νηστεία

περιλαμβάνει μία δραστηκή μείωση τῆς τροφῆς ἔτσι ὥστε ἡ συνεχῆς κατάσταση πείνας νά μπορεῖ νά βιωθεῖ σάν ὑπενθύμιση τοῦ Θεοῦ καί σάν διαρκῆς προσπάθεια συγκέντρωσης τοῦ νοῦ μας στό Θεό. Ὅποιος τό ἔχει δοκιμάσει αὐτό - ἔστω



καί για λίγο - ξέρει ότι ή ασκητική νηστεία αντί νά μάς αδυνατίζει, μάς ξαλαφρώνει, μάς εύκολύνει στήν αυτοσυγκέντρωση, μάς κάνει νηφάλιους, χαρούμενους καί καθαρούς. Αὐτός πού νηστεύει ἔτσι, παίρνει τήν τροφή σάν ἀληθινό δῶρο τοῦ Θεοῦ. Εἶναι συνέχεια στραμμένος πρός τόν ἐσωτερικό κόσμο ὁ ὁποῖος, ἀνεξήγητα, γίνεται ἕνα εἶδος τροφῆς. Δέν χρειάζεται νά ποῦμε ἐδῶ γιά τήν ἀκριβῆ ποσότητα τῆς τροφῆς πού πρέπει νά τρώει κανείς κατά τήν ἀσκητική νηστεία, οὔτε γιά τό ρυθμό καί τήν ποιότητα τῆς τροφῆς· ὅλα αὐτά ἐξαρτιῶνται ἀπό τίς ἀτομικές μας δυνατότητες καί τίς ἐξωτερικές συνθήκες τῆς ζωῆς μας. Ἀλλά ή βάση εἶναι ξεκάθαρη: εἶναι μία κατάσταση ἑνός μισοπεινασμένου ἀνθρώπου τοῦ ὁποῖου ή «ἀρνητική» φύση συνέχεια μεταμορφώνεται ἀπό τήν προσευχή, τή μνήμη, τήν προσοχή καί τήν αυτοσυγκέντρωση σέ «θετική» δύναμη.

Ὅσο γιά τήν γενική νηστεία εἶναι ἀνάγκη αὐτή νά περιορίζεται σέ διάρκεια καί νά συνδυάζεται μέ τή Θεία Εὐχαριστία. Μέ τίς παροῦσες συνθήκες ζωῆς ή καλύτερη μορφή αὐτῆς τῆς νηστείας εἶναι ή μέρα πρίν ἀπό τή βραδυνή Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων. Εἴτε νηστεύουμε αὐτή τή μέρα ἀπό νωρίς τό πρωί εἴτε ἀργότερα, τό βασικό σημεῖο εἶναι νά ζοῦμε ὅλη τή μέρα σάν μία μέρα προσδοκίας, ἐλπίδας, μία μέρα πείνας γιά τόν ἴδιο τό Θεό. Δηλαδή νά αυτοσυγκεντρωθοῦμε καί νά σκεφτοῦμε αὐτό πού πρόκειται νά ἔρθει, τό δῶρο πού θά πάρουμε καί πού γιά χάρη του ἀπαρνούμαστε ὅλα τ' ἄλλα δῶρα.

Ἵστερα ἀπ' ὅσα εἶπαμε, πρέπει πάντα νά θυμόμαστε ὅτι ὅσο περιορισμένη καί ἂν εἶναι ή νηστεία μας - ἐφ' ὅσον εἶναι ἀληθινή νηστεία - θά μάς ὀδηγήσει στόν πειρασμό, στήν ἀδυναμία, στήν ἀμφιβολία καί στόν ἐρεθισμό. Μ' ἄλλα λόγια δηλαδή θά εἶναι μία πραγματική μάχη καί πιθανόν ν' ἀποτύχουμε πολλές φορές. Ἀλλά ἂν ἀνακαλύψουμε ὅτι ή χριστιανική ζωή εἶναι μάχη καί προσπάθεια,

τότε βρήκαμε τό βασικό στοιχεῖο τῆς νηστείας. Μία πίστη πού δέν ἔχει ξεπεράσει τίς ἀμφιβολίες καί τόν πειρασμό σπάνια μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ἀληθινή πίστη. Δυστυχῶς, δέν ὑπάρχει καμιά πρόοδος στή χριστιανική ζωή χωρίς τήν πικρή ἐμπειρία τῆς ἀποτυχίας. Πάρα πολλοί ἄνθρωποι ἀρχίζουν νά νηστεύουν μέ ἐνθουσιασμό καί σταματοῦν μετά τήν πρώτη ἀποτυχία. Θά μπορούσα νά πῶ ὅτι ἀκριβῶς σ' αὐτή τήν πρώτη ἀποτυχία ἔρχεται ή πραγματική δοκιμή. Ἐν μετά τήν ἀποτυχία καί τήν συνθηκολόγηση μέ τίς ὀρέξεις μας καί τά πάθη μας ξαναγυρίσουμε ὅλα ἀπ' τήν ἀρχή καί δέν ὑποχωρήσουμε ὅσες φορές κι ἂν ἀποτύχουμε, ἀργά ή γρήγορα ή νηστεία μας θά φέρει τούς πνευματικούς καρπούς της. Ἀνάμεσα στήν ἀγιότητα καί τόν ἀπογοητευτικό κυνισμό βρίσκεται ή μεγάλη καί θεϊκή ἀρετή τῆς ὑπομονῆς - ὑπομονή πρῶτα ἀπ' ὅλα γιά τόν ἑαυτό μας. Δέν ὑπάρχει σύντομος δρόμος γιά τήν ἀγιότητα· γιά κάθε σκαλοπάτι πρέπει νά πληρώσουμε ὁλόκληρο τό ἀντίτιμο. Ἐτσι, τό καλύτερο καί ἀσφαλέστερο εἶναι ν' ἀρχίσουμε μέ τό ἐλάχιστο - ἀκριβῶς λίγο πάνω ἀπό τίς φυσικές μας δυνατότητες - καί ν' αὐξήσουμε τίς προσπάθειές μας λίγο λίγο, παρά νά ἐπιχειρήσουμε πηδήματα σέ μεγάλα ὕψη στήν ἀρχή καί νά σπάσουμε μερικά κόκκαλα πέφτοντας στή γῆ!

Σάν συμπέρασμα: ἀπό μία συμβατική καί τυπική νηστεία - δηλαδή νηστεία ἀπό ὑποχρέωση καί συνήθεια - πρέπει νά γυρίσουμε στήν πραγματική νηστεία. Ἐς εἶναι περιορισμένη καί ταπεινή ἀλλά νά εἶναι συνεχῆ καί ἀποφασιστική. Ἐς ἀντιμετωπίσουμε ἔντιμα τίς πνευματικές καί φυσικές μας δυνατότητες καί ἄς ἐνεργήσουμε ἀνάλογα· ἄς θυμόμαστε πάντως ὅτι δέν μποροῦμε νά νηστεύουμε χωρίς νά προκαλέσουμε αὐτές τίς δυνατότητες, χωρίς νά ἐνεργοποιήσουμε στή ζωή μας τά θεϊκά λόγια «τά ἀδύνατα παρ' ἀνθρώποις δυνατά ἐστί παρά τῷ Θεῷ».



Μελωδημα χαράς

Μαρτινιανού, μοναχού

Τίς πέντε πρώτες εβδομάδες της Μεγάλης Τεσσαρακοστής τις διατρέχει ή ξακουστή και περίτεχνη ακολουθία των Χαιρετισμών της Παναγίας.

Όσα έρμηνευτικά σχόλια κι αν γραφούν για αυτό το θεσπέσιο έγκώμιο της Θεοτόκου θα είναι ανεπαρκή διότι το θεολογικό ύψος των Χαιρετισμών είναι λίαν δυσανάβατον (αν όχι έντελως άβατον). Αυτό το κομφοτέχνημα του λόγου με την διαλογική πλοκή του, την λυρική του, τις έκφραστικές αλληγορικές παρομοιώσεις και τις συμβολικές εικόνες, ένθουσιάζει και κατανύσσει την ψυχή του χριστιανού που ψάχνει μιά βάρκα -όλκάδα- σωτηρίας για να σωθεί μέσα στο πέλαγος του βίου.

Ο συνθέτης του ύμνου, πίσω από την άνω-νυμία του, προφυλάσσει το κύρος της υπερβατικότητας των νοημάτων και ανάγει το έργο του σε έργο όλης της Έκκλησίας και όχι ενός

ιδιώτη. Οί Χαιρετισμοί άφηγούνται στους πιστούς μιά παγκόσμια υπόθεση, την Σάρκωση του Λόγου και την σωτηρία των ανθρώπων. Όλη ή δημιουργία είναι άποδέκτης αυτής της εύεργεσίας του Χριστού την όποία μās προσέφερε μέσω της Πλατυτέρας των ούρανών, Παναγίας Θεοτόκου. Έπομένως όλοι όφειλουμε να Της ανταποδώσουμε την αναγνώριση και την εύχαριστία. Οί πάντες εύχόμαστε να χαίρεται αυτή που άπό μέσα της έλαμψε ή χαρά.

Για να κατανοήσουμε έν μέρος το θεολογικό βάθος των Χαιρετισμών, άς ένσχύψουμε στο κρουμένο νόημα δύο στίχων:

α) Χαΐρε λουτήρα έκπλύνων συνείδησιν.

Ο στίχος αυτός παρομοιάζει την Θεοτόκο με τον λουτήρα μέσα στον όποιο πλένονται οί άκάθαρτες συνειδήσεις μας. Ο λουτήρας ήταν ένα εύρύχωρο άγγείο μέσα στο όποιο λούονταν οί άνθρωποι.

Ο ποιητής έμπνεύστηκε προφανώς αυτή την άλληγορική εικόνα άπό δύο χωρία της Καινης Διαθήκης. Το ένα, στο όποιο γίνεται λόγος για το πλύσιμο -το λούσιμο- βρίσκεται στην Άποκάλυψη: «Χάρις ύμιν... άπό Ίησου Χριστού... τω άγαπώντι ήμās και λούσαντι ήμās άπό των άμαρτιών ήμων έν τω αίματι αυτού.» - «Η χάρις (του Θεού) να είναι μαζί σας... άπό τον Ίησου Χριστό... που μās άγαπά και μās έλουσε άπό τις άμαρτίες μας με το αίμα του» (Άποκ. α, 5). Το δεύτερο χωρίο, όπου γίνεται λόγος συγκεκριμένος για την κάθαρση της συνείδησης, βρίσκεται στην προς Έβραίους έπιστολή: «... το αίμα του Χριστού... καθαρει την συνείδησιν ήμων άπό νεκρών έργων...» - «το αίμα του Χριστού... θα καθαρίσει τή συνείδησή σας άπό τα νεκρά έργα...» (Έβρ. θ, 14).

Βάσει αυτών των δύο άγιογραφικών χωρίων είναι





λουτήρας

αυταπόδεικτο ότι αυτό το λουτρό της συνείδησης, που πραγματοποιείται με το αίμα του Χριστού, τελείται μέσα σε έναν λουτήρα. Ο φωτισμένος ποιητής συμπεραίνει πώς ο λουτήρας αυτός, είναι ή Παναγία διότι μέσα από τα σπλάγχνα της ο Υιός του Θεού έλαβε σάρκα και όστά. Μέσα από την κοιλιά Της χαρίστηκε στον κόσμο το καθαριστικό της συνείδησής μας, το αίμα του Χριστού.

β) Χαίρε κρατήρ κιρνών άγαλλίασιν.

Αυτός ο στίχος, έχει ως έρεισμα το χωρίο από το βιβλίο των Παροιμιών του Σολομώντος: «*Η σοφία... έκέρασεν εις κρατήρα τον έαυτής οϊνον...συγκαλοῦσα... έλθετε και πείτε οϊνον, ον έκέρασα υμϊν.*» - «*Η σοφία ανάμειξε μέσα σε κρατήρα τον οϊνο της... προσκαλώντας... έλατε και πιείτε οϊνο τον όποιο άνέμειξα (έτοιμασα) για σας*» (Παροιμ. θ, 2). Ο κρατήρας ήταν ένα έπιτραπέζιο εύρύχωρο κοίλο σκεῦος το όποιο χρησιμοποιούσαν, κατά τα συμπόσια κυρίως, αποκλειστικά για να αναμειγνύουν μέσα σε αυτόν το κρασί -τον οϊνον- με το νερό, διότι οί άρχαίοι δέν έπιναν ποτέ άκρατον οϊνον, δηλαδή άνέρωτο κρασί.

Ο ποιητής έρμηνεύοντας τον παραπάνω στίχο του Σολομώντα έπιδιώκει να μάς πεί: Η Σοφία του Θεού, ο Χριστός, ένωσε μέσα σε έναν κρατήρα, δηλαδή στην μήτρα της Παναγίας, τον οϊνο και το ύδωρ, την Θεϊκή και την ανθρώπινη φύση Του. Την ένωσε βέβαια άσυγχύτως, άτρέπτως, άδιαιρέτως, άχωρίστως, όπως άποφάνθηκε στον Όρο της Πίστεως ή Δ' Οικουμενική Σύνοδος της Νίκαιας. Μέσα από αυτόν τον κρατήρα κερνάει ο Χριστός τους πιστους την άγαλλίαση, το Σώμα και το Αϊμα Του, την άληθινή άγαλλίαση. Αυτός ο κρατήρας, μέσα από τον όποιο άντλούμε το αίμα του Χριστού, είναι ή Παναγία.

Διαπιστώνουμε λοιπόν σε αυτούς τους στίχους ότι πίσω από το προφανές βρίσκεται ένα βαθύτερο και ουσιωδες νόημα. Έξυμνώντας το πρόσωπο της Θεοτόκου ο ποιητής συγκεκαλυμμένα, σαν υπόκρουση σε μουσικό τραγούδι, μάς παραπέμπει στο πρόσωπο του Ίησου Χριστού. Αυτόν συνεχώς μάς έπισημαίνει, έμμεσα βέβαια αλλά ξεκάθαρα. Δέν θεοποιεί την Παρθένο αλλά δοξολογεί και λατρεύει τον εκ Παρθένου Θεο.

Όσο έρευνά κανείς αυτό το κεφαλαιώδες και πολυθρύλητο θαῦμα του Χριστού, την Θεοτόκο, τόσο έξυγιάίνει και φωτίζεται ο νοῦς και βγαίνει από τον βυθό της άγνοιας. Αποβαίνει ή άνύμφευτη Νύμφη ή θύρα που μάς εισάγει στο φοβερό μυστήριο της σάρκωσης του Λόγου και μάς καθιστά φωτισμένους μύστες της Άγίας Τριάδας που απολαμβάνουμε την ζωή της μυστικής εύωχίας.



κρατήρας



Τό φῶς τῆς Μεταμορφώσεως καί ἡ θέωσις τοῦ ἀνθρώπου

Τῆς Καλλιόπης Σαλμᾶ, Θερησκευολόγου

«Θαβῶρ καί Ἑρμών ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιᾶσονται»

Παραθέτουμε ἐδῶ ἀντί προοιμίου τό δοξαστικό
τοῦ ὑμνωδοῦ Λέοντος Βύζαντος:

«Παρέλαβεν ὁ Χριστός τόν Πέτρον καί Ἰάκωβον καί Ἰωάννην εἰς ὄρος ὑψηλόν
κατ' ἰδίαν καί μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν καί ἔλαμψε τό πρόσωπον αὐτοῦ
ὡς ὁ ἥλιος, τά δέ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένοντο λευκά ὡς τό φῶς. Καί ὠφθησαν Μωυσῆς
καί Ἡλίας μετ' αὐτοῦ συλλαλοῦντες καί νεφέλη φωτεινή ἐπεσκίασεν αὐτούς
καί ἰδύ φωνή ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα οὗτος ἐστίν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός ἐν
ᾧ ἠυδίκησα, αὐτοῦ ἀκουετε».

Τό δοξαστικό αὐτό τῶν αἰνῶν εἰς τήν Μεταμόρφωση τοῦ Σωτῆρος ἀκολουθεῖ πιστά τούς συνοπτικούς, Ματθ. ιζ', 1-9, Μάρκ. θ', 2-9, Λουκ. θ', 28-36. Περιεχόμενο καί τῶν τριῶν αὐτῶν εὐαγγελικῶν περικοπῶν ἀποτελεῖ τό Γεγονός τῆς Μεταμορφώσεως εἰς τό ὁποῖο μετέχουν τρεῖς Μαθητές τοῦ Χριστοῦ, ὁ Πέτρος, ὁ Ἰάκωβος καί ὁ Ἰωάννης.

Τό σημαῖνον ἐδῶ εἶναι τό λευκό, ἐκτυφλωτικό φῶς ἀπό τό ὁποῖο αὐγάζεται ὁ Χριστός καί κάνει τό πρόσωπο Αὐτοῦ νά γίνεται «ἕτερον», νά λάμπη «ὡς ὁ ἥλιος» καί τά ἱμάτια Αὐτοῦ νά μεταλλάξουν, νά γίνωνται «ἐξαστράπτοντα» καί «στίλβοντα», «λευκά ὡς τό φῶς», «λευκά λίαν ὡς ἡ χιών», ἔτσι ὅπως «κανένας βαφέας εἰς τήν γῆ δέν θά μπορούσε νά λευκάνη».

Εἰς τήν ἔνταση αὐτή τῶν ἐκφράσεων γίνεται καταφανής ἡ προσπάθεια τῶν εὐαγγελιστῶν νά ἀποδοθῇ ὅσο γίνεται πιό πιστά ἡ ἐμπειρία τῶν Μαθητῶν μπροστά σέ μία θεωρία ὑπερφυσική, νά περιγραφῆ ἐκεῖνο τό ὑπέρτατο Φῶς, μπρός στή θέα τοῦ ὁποίου οἱ Μαθητές ἔμειναν «ἐκφοβοί» καί «ἔρριψαν ἑαυτούς ἐν τῷ ἐδάφει τῆς γῆς \ ἄ μή φέροντες ὄραν \ τήν ἀθέατο μορφή τοῦ Κυρίου».

Τό παράδοξο τῆς θέας αὐτῆς δέν περιορίζεται εἰς τό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. Εἰς τήν Μεταμόρφωση, ὡς Γεγονός, συμμετέχει καί συνεργεῖ ὅλη ἡ Τριάς. Τήν ὥρα πού ἀκτινοβολεῖ ὁ Χριστός τό φῶς τῆς θεότητός Του, ἀκούγεται ἡ φωνή τοῦ Θεοῦ Πατρός νά προσμαρτυρῇ τή φανέρωση τοῦ Υἱοῦ. Ἀλλά μαζί μέ τή Φωνή «καί φῶς ἀχώρητο ἐξεφάνη»¹. Ἦταν ἡ νεφέλη τοῦ Πνεύματος πού συνεμαρτύρη.

Εἰς τήν θαβώριο αὐτή δόξα θεός καί κτίση σύν-παρίστανται. «ἄγγελοι διηκόνουν

φόβῳ καί τρόμῳ \ οὐρανοί ἔφριξαν, γῆ ἐτρόμαξε \ ὄρωντες ἐπί γῆς τῆς δόξης τόν Κύριο». Καί οἱ προφῆτες Ἠλίας καί Μωυσῆς ἔρχονται ἀπό τόν ἄνω καί κάτω κόσμος νά σύν-δοξάσουν. Εἶναι μία σύναξη συμπαντική γιά τήν δόξα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

«Δεῦτε... αὐλῶς στῶμεν \ καί ἐποπτεύσωμεν νοί θεότητα αὐλον \ Πατρός καί Πνεύματος \ ἐν Υἱῷ μονογενεῖ \ ἀπαστράπτουσιν», προσκαλεῖ τούς πιστούς νά μεθέξουν εἰς τό μυστήριο τῆς Μεταμορφώσεως ὁ Β' κανόνας τῆς ἑορτῆς.

Ἡ ἀποκάλυψη τῆς θεότητος τοῦ Χριστοῦ ἐγένετο εἰς τό Θαβώρ, λίγον καιρό πρίν ἀπό τό σταυρικό Του Πάθος ὡς παρακαταθήκη εἰς τούς Μαθητές Του.

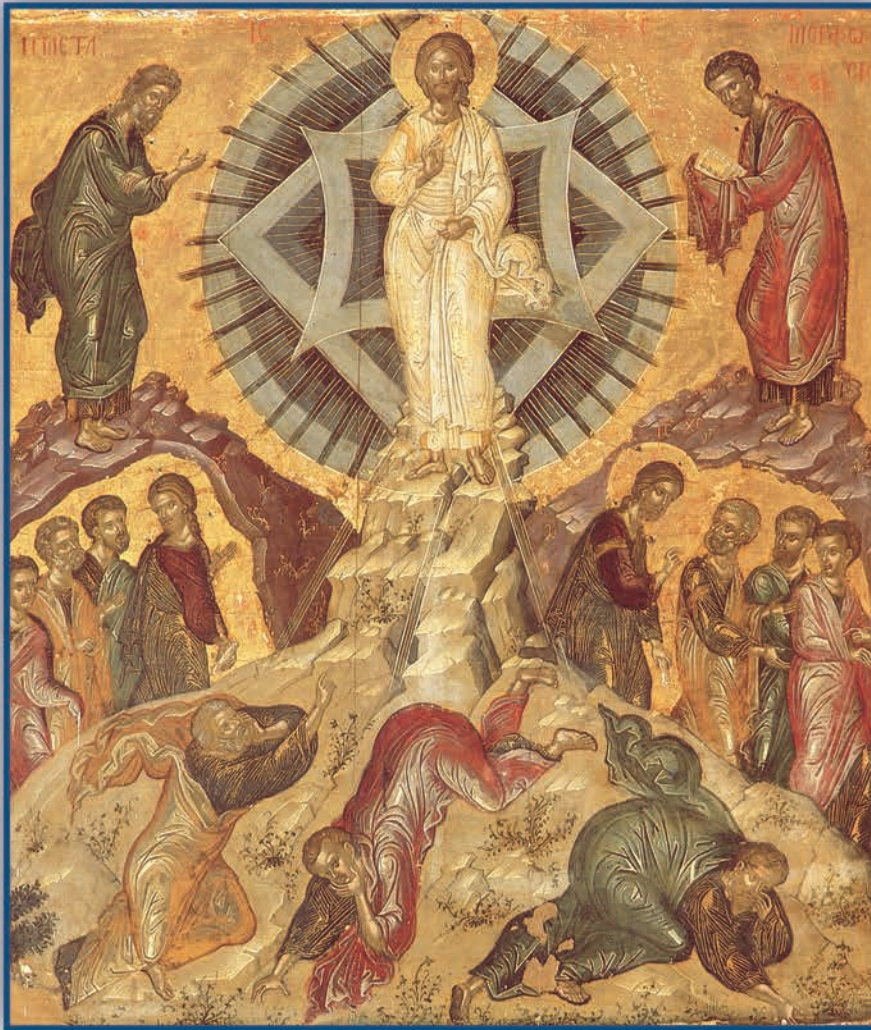
Κατά τούς θεολόγους «ὁ Χριστός δέν ἔπαθε τή Μεταμόρφωση. Ἐνήργησε τή Μεταμόρφωση. Δέν προσέλαβε κάτι πού δέν εἶχε, οὔτε μεταβλήθηκε σέ κάτι πού δέν ἦταν. Ἐμεινε ἀναλλοίωτος»², καταθέτει ὁ Ἰωάννης Δαμασκηνός.

Ὁ Χριστός ἐνήργησε τή Μεταμόρφωση γιά νά δοῦν οἱ Μαθητές Του, ὅπως πραγματικά ἦταν, Θεός ἐν δόξει καί ἄνθρωπος ἐν δόξει, φανερώνοντας ἔτσι τό μυστήριο τῆς διττῆς Του φύσεως.

Ὁ Χριστός ἐνήργησε τή Μεταμόρφωση γιά νά δοῦν οἱ ἄξιοι Μαθητές Του τό ἄκτιστο Φῶς τοῦ Λόγου, νά γίνουν μέτοχοι τῆς θεότητός Του καί νά θεωθοῦν.

«Μυστήριο δείκνυσι Χριστός μαθηταῖς τοῖς ἐν Θαβώρ» ψάλουν τά ἀπόστιχα τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς.

Οἱ Μαθητές, ὅταν εἶδαν τά θαυμάσια αὐτά μετεμορφώθησαν. «Ἰπέστησαν τή θεία ἀλλοιωτική ἔκσταση», ἀναγγέλλει τό στιχηρό τοῦ ἑσπερινοῦ. Οἱ ὀφθαλμοί τους μεταστοιχειώθησαν, ἔπαθαν μέ τή δύ-



Τό «Φῶς τό ἀναλλοίωτον», τό ὁποῖον εἶδαν οἱ μαθητές εἰς τό Θαβώρ ἦταν τό Φῶς τοῦ Παραδείσου, ἐντός τοῦ ὁποῖου ὁ Πρωτόπλαστος ἄνθρωπος θεωροῦσε τόν Θεό· μέ τήν πτώση ὁμως τοῦ Ἀδάμ χάνει τή θέα αὐτή τοῦ Φωτός.

Ἡ ἔλευσις τοῦ Θεοῦ Λόγου διά τῆς σαρκώσεως φέρνει πάλι εἰς τήν κτίση τό Φῶς τό Ἄκτιστο τοῦ Θεοῦ. Μέ τό μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος ἀπαλλάσσει τόν ἄνθρωπο ἀπό τό προπατορικό ἀμάρτημα καί τόν φωτίζει. Καί μέ τό μυστήριο τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ παρέχει τή θέωση. Ἄξιώνει δηλαδή τούς καθαρούς τῆ καρδία

ναμη τοῦ Πνεύματος τήν μυστική ἀλλοίωση καί εἶδαν «φῶς ἀναλλοίωτον, φωτός Πατρός ἀγεννήτου», ὅπως θεολογεῖ τό ἐξαποστειλάριο τῆς ἑορτῆς. Ἐνοιξε ὁ νοῦς τους καί εἶδαν τόν Χριστό μέ τό ἄκτιστο Φῶς τῆς θεότητός Του, ἀθέατο πρὶν στά ἀνθρώπινα μάτια τους. Εἶδαν καί τήν ἀνθρωπότητά Του, ὅπως ποτέ πρὶν, εἰς τό ἀρχέγονο κάλλος τῆς. Καί ἐθεώθησαν.

Τό «ἀπερινόητο» αὐτό μυστήριο εἶναι τό ἀποκορύφωμα τῆς Διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ πρὸς τούς Μαθητές Του. Καί θά ἀποτελέση θεμέλιο τῆς θεολογίας τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καί κύριο στοιχεῖο τῆς μυστικῆς ἐμπειρίας καί θεολογίας τοῦ Φωτός.

νά θεωροῦν ἤδη ἀπό τήν ἐπί γῆς ζωή τους, ὅπως οἱ Μαθητές Του οἱ ἐν Θαβώρ, τοῦτο τό Ἄκτιστο Φῶς, τούτη τῆ Δόξα τῆ θεία.

«Γιά τοῦτο ἄστραψε ἐπάνω εἰς τό ὄρος ὁ Σωτήρ, γιά νά μᾶς διδάξη τί εἶναι τό δῶρο τῆς θεώσεως, ὅτι εἶναι δηλαδή τοῦτο τό Φῶς, καί, ἀφοῦ γνωρίσαμε καί πιστεύσαμε, νά ἐπεξεργασθῆ, καί μέσα σ' ἐμᾶς τό παράξενο τοῦτο μυστήριο μυστικῶς καί ἀπορρήτως»³ ἐξηγεῖ ὁ ἅγιος Γρηγόριος Παλαμάς. Εἶναι ὁ ἡσυχαστής Πατέρας τῆς ἐκκλησίας, ὁ ὁποῖος ἐθεμελίωσε θεολογικά τή μυστική ἐμπειρία τοῦ Φωτός. Ἐρεύνησε πρὸς τοῦτο ὅλον τόν πλοῦτο τῆς μυ-

στικής και άσκητικής γραμματείας, έκκινώντας από τους «Πύρινους Μοναχούς» τής έρημου, από τών όποιων τά άσκητήρια ανυψώνοντο στήλες φωτός, διασχίζοντας τή μεγάλη εποχή τών Καππαδόκων Πατέρων – τών όποιων τήν ζωοποιό θεολογία έφερε πάλι εις τό προσκήνιο – έως τόν Συμεών τόν Νέο Θεολόγο τής ήσυχαστικής έμπειρίας του Φωτός. Καί έδειξε ότι ήδη από τους πρώτους χριστιανικούς αιώνες «οί όρατές έκδηλώσεις τής Χάριτος φανερώνονται κυρίως ως θεωρία του Άκτίστου Φωτός»⁴.

Οί Πατέρες τής εκκλησίας εκκινώντας από τήν προσωπική τους έμπειρία καταθέτουν ότι τό φώς τής θεότητας δέν είναι μόνο θεά έξωτερική, αλλά και ένδοθεν έλλαμψη είναι πηγή αγαλλίασης. Χρειάζεται όμως νά προηγηθί ή προσευχή, ή σιωπή, ό ήσυχασμός.

Τήν προσωπική του έμπειρία για τήν μέθεξη τής θεάς του Θεού όμολογεί ό Άγιος Ίωάννης Δαμασκηνός μέ τά ακόλουθα λόγια: «Μητέρα τής προσευχής είναι ή ήσυχία, προσευχή δέ είναι ή εμφάνιση τής θείας δόξης. Διότι όταν κλείσουμε τίς αισθήσεις μέσα μας και συναντήσωμε τόν Θεό και έλευθερωμένοι από τήν περιφορά του κόσμου έλθωμε μέσα εις τόν έαυτό μας, τότε θά ιδούμε μέσα μας καθαρά τή βασιλεία του Θεού»⁵.

«Άρρητη ένέργεια» ονομάζει ό Ίωάννης τής Κλίμακος τήν εμφάνιση τής θείας Δόξης και «άρπαγή προς Κύριον»! Καί ό άγιος Είρηναίος Λουγνούνου, από τους πρώτους Πατέρες που συνέδεσαν τή θέα του Θεού μέ τό Φώς έξαγγέλλει: «Τό κάλλος τής θεάς τής Μεταμορφώσεως πηγή άφθαρσίας έστί»⁶.

Η θεά αυτή είναι «καρπός ιερής ήσυχίας που γεννάται\εις τήν καρδιά που έγινε άσχημάτιστη και άνειδεή\μέ τή στέρηση όλων τών νοημάτων\άληθινής προσευχής άτελείωτο τέλος» θεολογεί ό άγιος Γρηγόριος Παλαμάς εις τόν «Ύμνο του Φωτός»⁷.

«Η φανέρωση τής θεότητας του Χριστού, δέν κατήργησε τήν ανθρωπότητά Του. Άντίθετα τήν έδόξασε», τονίζει ό άγιος Γρηγόριος. Σύμφωνα μέ τό ιερό αυτό πρότυπο ό άνθρωπος θεώνεται μέ τήν ψυχή και τό σώμα. Είναι αυτό δώρο Θεού εις τους άξιους εκείνους μαθητές που έχουν επιτύχει μέ τή χάρη του Πνεύματος τόν καθαρό τών αισθήσεων και τόν φωτισμό του νοϋ.

Γι' αυτό τό τελετουργικό τής έορτής καλεί τόν πιστό νά αποστασιοποιηθί από κάθε αίσθηση και νόηση, ώστε μέ τά μάτια τής καθαράς καρδιάς και του φωτισμένου νοϋ, νά δή «τό Μέγα θέαμα τής του Κυρίου Μεταμορφώσεως» και νά θεωθί.

Σημειώσεις:

1. Ίω. Δαμασκηνός, Όμιλία εις τήν Μεταμόρφωσι.
2. Ίω. Δαμασκηνός - Όμιλία εις τήν Μεταμόρφωσι.
3. Γρηγόριος Παλαμάς αντιρρητικός Ε6,21.
4. V Losky, Η θεά του Θεού, σ. 59.
5. Ίω. Δαμασκηνός, Όμιλία εις τήν Μεταμόρφωσι.
6. V Losky, Η θεά του Θεού, σ. 110
7. Γρηγόριος Παλαμάς αντιρρητικός Δ' 22,57.



Σχολιάζοντας

ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Ἰωάννας Σάντα, Φιλολόγου

**«Ἡ μνήμη
ὅπου καί νά τήν ἀγγίξεις πονεῖ»**

**Γ. Σεφέρης, Μνήμη, Α΄
(καί ἡ θάλασσα οὐκ ἔστιν ἔτι)**

Μέ μιά ἠχηρή φωνή ἀλληλεγγύης πολίτες ἀπό ὄλο σχεδόν τόν κόσμο διατρανώνουν τή συμπαράστασή τους πρὸς τους κατοίκους καί τούς ἐθελοντές τῶν νησιῶν τοῦ Αἰγαίου στόν ἀγώνα τους γιά τήν περιθαλψή τῶν προσφύγων καί μεταναστῶν, πού κατά χιλιάδες συρρέουν στό ἐλληνικό ἀρχιπέλαγος. Ἡ φωνή αὐτή μέσα ἀπό τήν ἱστοσελίδα AVAAZ εἶναι ἀφιερωμένη στήν προώθηση τῆς ὑποψηφιότητας τῶν νησιῶν τοῦ Αἰγαίου γιά τό Νόμπελ Εἰρήνης καί ζητᾶ ἀπό τή Σουηδική Ἐπιτροπή «νά τιμήσει καί νά ἐπιβραβεύσει ὅσους ἄνοιξαν τήν ἀγκαλιά τους στούς πρόσφυγες καί ἔστειλαν μήνυμα ἀνθρωπιᾶς καί ἀλληλεγγύης πού ἀγγίξε ὄλο τόν κόσμο».

«Ἀλλά τό Μέγα Βραβεῖο», σχολιάζει ὁ Π. Μπουκάλας στήν Καθημερινή τῆς Κυριακῆς (17/1/16), «ἔχει ἤδη δοθεῖ στούς νησιῶτες. Εἶναι ἓνα ταπεινό κλειδί κάποιου σπιτιοῦ στή συμπαρالياσμένη Συρία. Τό πρόσφερε σάν ἐκφραστικότητα εὐχαριστῶ ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ σπιτιοῦ, πρόσφυγας στή Λέσβο, στούς ἀνθρώπους τῆς φιλόξενης «Ἀγκαλιάς», τῆς μή κυβερνητικῆς ὀργάνωσης πού τιμήθηκε μέ τό βραβεῖο ἀνθρω-

πιᾶς Raoul Wallenberg Prize τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης. Τήν καρδιά του τούς ἔδωσε».

Τήν καρδιά του τούς ἔδωσε, αὐτή πού ἄφησε πίσω στή ρημαγμένη του πατρίδα, ὅπως ἓναν αἰῶνα πρὶν οἱ Ἕλληνες τῆς Ἰωνίας, πού τώρα ὑπέργηροι, παπποῦδες καί γιαγιάδες, ἀναμοχλεύουν τά δικά τους πάθη, τή δική τους προσφυγιά καί σπεύδουν πρῶτοι αὐτοί νά συντρέξουν καί νά περιθάλψουν, νά προστατέψουν καί νά ἀγκαλιάσουν μέ τήν ἀγάπη τοῦ ξεριζωμένου τά κατατρεγμένα καί φοβισμένα προσφυγόπουλα πού στέλνει ἡ ἀέναα ταραγμένη ἀπό τίς ὀδύνες τῶν ἀνθρώπων, θάλασσα τῆς Ἀνατολῆς στίς ἀμμουδιές τῆς ἀνθρωπιᾶς καί τῆς καλοσύνης τους.

Ἄλλωστε οὔτε αὐτοί λησμόνησαν ποτέ τήν εὐλογημένη γῆ τῶν προγόνων τους, «τά βάσανά μας ποτέ δέν θά φύγουν ἀπό μέσα μας», μαρτυροῦν (Ἡ Ἔξοδος, τόμ. Α΄, σελ. 195), καί ἡ καρδιά τους σκιρτᾶ ἀπό τή νοσταλγία ὅταν ἀντικρύζουν τά παράλια τῆς Ἰωνίας, σπαράζει ὅταν ζωντανεῖ μπροστά τους ἡ φρίκη τῆς καταστροφῆς, τοῦ ξεριζωμοῦ, τῆς γενοκτονίας καί τοῦ ἀφανισμοῦ, τῆς τραγωδίας τοῦ Μικρασιατικοῦ Ἑλληνισμοῦ.

«Ἡ Σμύρνη ὠλοκαυτώθη. Ὁ Ἑλληνισμός της ἐσφάγη. Αἱ γυναῖκες της, αἱ παρθέναι, ἐγένοντο θύματα αἱματηρᾶς ἀσελγείας. Ὁ Μητροπολίτης Χρυσόστομος ἐκρεουργήθη ἀγρίως. Ἴσως τήν στιγμὴν αὐτὴν δέν ὑπάρ-

χει πλέον τίποτε καθ' ὅλην τήν Μικρασιατικήν παραλίαν πού νά ἐνθυμίζη Ἑλλάδα καί Ἑλληνισμόν. Τό ὄνειρον ἔσβυσε», διαβάζουμε στήν ἐφημερίδα Ἐλεύθερο Βῆμα στίς 12 Σεπτεμβρίου τοῦ 1922.

Ὡστόσο σέ μιά πράξη κορυφαίου ἐθνικοῦ καί θρησκευτικοῦ συμβολισμοῦ, ἐνενηντα τέσσερα χρόνια μετά, στίς 6 Ἰανουαρίου τοῦ 2016 ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κύριλλος τέλεσε γιά πρώτη φορά μετά τή Μικρασιατική Καταστροφή τόν ἀγιασμό τῶν ὑδάτων στή Σμύρνη. Τά λόγια του πρὸς τοὺς κολυμβητές συγκλονίζουν: «Μὴν κοιτάξετε μόνο νά πιάσετε τό Σταυρό. Σκαλίστε τό βυθό, ἐκεῖ πού βρίσκονται τά κόκαλα τῶν προγόνων μας, γιά νά καταλάβουν τί γίνεται ἐδῶ σήμερα!».

Τά κόκαλα τῶν ἀδικοχαμένων Ἑλλήνων, πού κυνηγημένοι ἀπὸ τοὺς Τσέτες τοῦ Κεμάλ, ἔγιναν βορά στίς ἀρπακτικές διαθέσεις τοῦ τουρκικοῦ ὄχλου καί στήν κυνικά ἀνάλγητη καί ἀπάνθρωπη στάση τῶν ξένων δυνάμεων, Γάλλων, Ἀμερικανῶν καί Βρετανῶν.

Ὁ Ἀμερικανὸς πρόξενος στή Σμύρνη T. Horton, ἓνας γνήσιος φιλέλληνας καί χριστιανός, πού ὁμολογοῦσε: «ἐκείνες τίς μέρες ντρεπόμουν πού ἀνῆκα στό ἀνθρώπινο γένος», ἀναφέρει χαρακτηριστικά: «Ἡ πυρπόλησις τῆς Σμύρνης καί ἡ σφαγή καί

κακοποίησις τοῦ πληθυσμοῦ κατέστη δυνατή κατὰ τό σωτήριο ἐτος τοῦ 1922 ἐκ τῶν ἀνταγωνισμῶν καί τῶν ἀντιτιθέμενων ἐμπορικῶν συμφερόντων μερικῶν χριστιανικῶν δυνάμεων καί τῆς παρασχεθείσης ὑπὸ τινων ἐξ αὐτῶν ἠθικῆς καί ὕλικῆς βοήθειας εἰς τοὺς Τούρκους. Οἱ Τοῦρκοι διέπραξαν τὰς φοβερὰς τῶν πράξεις ἐν τῇ πεποιθῆσει ὅτι δέν θά εὑρισκον ἀντίδρασιν ἢ ἐπίκρισιν ἀπὸ μέρους τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν». (Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, τόμ. ΙΕ, σελ. 244).

Καταλυτικές εἶναι οἱ συγκρίσεις γιά τή μοίρα τοῦ ἀνθρώπου στό γίγνεσθαι τῆς ἱστορικῆς του πορείας. Τό «δίκαιο» τοῦ ἰσχυροῦ, ἡ ἀμετροέπεια καί ἡ ἀπληστία του συνθλίβουν καί καταρρακώνουν διαχρονικά τίς ζωές τῶν ἀνθρώπων, καταστρέφουν καί σβήνουν ἀπὸ τό χάρτη κράτη, ἐθνότητες, λαοὺς καί φυλές.

Οἱ Μεγάλες Δυνάμεις παροῦσες ξανά στό Αἰγαῖο, τά γεωστρατηγικά παιχνίδια ἀνταγωνισμοῦ καί ἐπικυριαρχίας στήν εὐρύτερη περιοχὴ σπέρνουν ἀνάλγητα τή βία καί τό αἶμα. Ἡ ἐγκατάσταση καί οἱ περιπολίες τοῦ NATO στό Ἀνατολικό Αἰγαῖο μέ προσχημα τὶς προσφυγικὲς ροὲς ἐγκλωβίζουν πασίδηλα καί τήν Ἑλλάδα σέ νέες γεωπολιτικὲς δοκιμασίες, πού θέτουν ἐν ἀμφιβόλῳ τήν ἐθνική μας ἀσφάλεια καί κυριαρχία καί καθιστοῦν ἐπισφαλὴ τήν ἐθνική μας ὑπόσταση.

«Κάποιες ἱστορίες δέν θά ἔπρεπε νά τίς ζοῦν παιδιὰ»

(Ἀπὸ τὴν ἀνθρωπιστικὴ ἐκστρατεία
τῆς UNICEF γιά τὰ πέντε χρόνια
ἐμφύλιου πολέμου στή Συρία)

Αὐξανόμενη πολεμικὴ ἔνταση
στό χῶρο τῆς Μέσης Ἀνατολῆς
ἐπιδεινώνει τό σκληρὸ ρευστότητας καί ἀστάθειας στήν εὐρύτερη πε-



ριοχή και καθιστά απρόβλεπτα επικίνδυνες τις εξελίξεις σ' ότι αφορά την παγκόσμια ασφάλεια και ειρήνη, καθώς εμπλέκονται δυναμικά στις αντιπαραθέσεις οι μεγάλοι παγκόσμιοι διεκδικητές (Η.Π.Α, Ρωσία, Γαλλία και Βρετανία) αλλά και το σύνολο των όμορων χωρών, με το θηριώδη φανατισμό των τζιχαντιστών να απειλεί με ανάφλεξη την παγκόσμια κοινότητα.

Τά αντικρουόμενα συμφέροντα των ισχυρών, αποβλέποντας στην αναδιαμόρφωση της περιοχής έχουν ως όδυνηρό απότοκο τον αλληλοσπαραγμό και το θάνατο, την ύλική και ήθικη εξαθλίωση, τη μετανάστευση ή την προσφυγιά.

Η ανθρωπιστική κρίση μαστίζει κυρίως τη Συρία, ή οποία μετά από πέντε χρόνια εμφύλιου πολέμου αποτελεί μία χώρα φάντασμα, που καρκινοβατεί ανάμεσα στον ολοκληρωτικό αφανισμό και στον εθνικό διαμελισμό της, καθώς οι εξελίξεις στο πεδίο της μάχης επικαθορίζουν τις πολιτικές διεργασίες.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της Μαντάγια, μιᾶς μικρῆς όρεινης πόλης, πρώην δημοφιλές τουριστικό θέρετρο, με τους ἐγκλωβισμένους ἀπὸ τὶς καθεστωτικὲς δυνάμεις καὶ τὰ ναρκοπέδια κατοίκους της νά δίνουν μάχη ἐπιβίωσης ἀπὸ τὶς ἀρρώστιες, τὴν ἀσιτία καὶ τὸ ψύχος.

Στή Μαντάγια οἱ ἀποστεωμένες φιγούρες τῶν παιδιῶν, πού συγκλονίζουν τὴν παγκόσμια κοινὴ γνώμη, ἀποτελοῦν ὄπλο μεταξύ τῶν ἀντιμαχόμενων πλευρῶν, σ' ἕναν πόλεμο πού διεξάγεται ὄχι μόνο μέ πραγματικά πυρά στό πεδίο τῆς μάχης ἀλλά καὶ μέ ὄρους τηλεοπτικῆς προπαγάνδας.

Καί ἡ ὀδύσσεια κάποιων ἄλλων παιδιῶν, ὄσων κατάφεραν νά ξεφύγουν ἀπὸ τὴ σφαγὴ ἢ τὴν πείνα στήν πατρίδα τους γίνεται ἀντικείμενο ἀνίερης ἐκμετάλλευσης

στὶς ἀτέρμονες ροές τῶν προσφύγων πρὸς τὰ εὐρωπαϊκὰ ἐδάφη.

Σύμφωνα μέ τὴν ὀργάνωση Missing Children Europe τὸ 50% τῶν παιδιῶν πού φθάνουν ἀσυνόδευτα στὰ κέντρα ὑποδοχῆς προσφύγων ἐξαφανίζονται τὶς πρῶτες δύο μέρες ἀπὸ τὴν ἀφιξή τους καὶ δέν ἐντοπίζονται ποτέ. Σέ πραγματικούς ἀριθμούς τούς τελευταίους δεκαοχτῶ ἕως εἴκοσι τέσσερις μῆνες χάθηκαν 10.000 προσφυγόπουλα στὶς χῶρες τῆς «πολιτισμένης» Εὐρώπης. Τά μισὰ ἀπὸ τὰ παιδιά χάθηκαν στήν Ἰταλία, ἐνῶ ἐκτιμᾶται πὼς τὸ 27% ἀπὸ τούς ἕνα ἑκατομμύριο πρόσφυγες πού ἔφτασαν στήν Εὐρώπη τὸ 2015 εἶναι παιδιά, τὰ περισσότερα ἔπεσαν θύματα ἀπαγωγῶν, σεξουαλικῆς ἐκμετάλλευσης, ἐμπορίου ὀργάνων, καταναγκαστικῆς ἐργασίας ἀπὸ ἐγκληματικὲς ὀργανώσεις πού δέν γνωρίζουν σύνορα. Σέ ὅλο τὸν πλανήτη δύο ἑκατομμύρια παιδιά εἶναι πρόσφυγες καὶ ὀκτῶ ἑκατομμύρια ἔχουν ἀνάγκη ἀνθρωπιστικῆς βοήθειας.

Τὸ μήνυμα ἀπὸ τὴ διεθνή ἐκστρατεία τῆς UNICEF γιὰ τὶς ξενιτεμένες, ἀπροστάτευτες παιδικὲς ψυχές «Κάποιες ἱστορίες δέν θά ἔπρεπε νά τὶς ζοῦν παιδιά» φτάνει ἄραγε νά ταρακουνήσει τὶς ἐφηρηχασμένες συνειδήσεις μας, ὥστε νά ἀντικρύσουμε στὰ ἱκετευτικά καὶ τρομαγμένα μάτια τῶν παιδιῶν τὸ μέλλον μιᾶς ἀνθρωπότητας πού παλεύει νά ὀδηγήσει τὰ βήματά της μακριὰ ἀπὸ τὸν ἀμοραλισμὸ καὶ τὴν ἀνηθικότητα; Εἶναι ἱκανὸ ἕνα τέτοιο μήνυμα νά διεισδύσει στὶς ψυχές μας καὶ νά κάνουμε πράξη ζωῆς τὴν ἀνυπόκριτη ἀγάπη καὶ προσφορά, ἀτενίζοντας ἐν τέλει στὰ μάτια τῶν παιδιῶν τὴν ἴδια τὴ ζωὴ, ὅπως τὴν ἀντίκρυσαν οἱ γιαγιάδες τῶν νησιῶν τοῦ Αἰγαίου στὰ ἀποκαρδιωμένα προσφυγόπουλα τῆς Συρίας;

ΤΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΣΥΜΒΙΩΣΗΣ ΑΝΤΑΡΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Κωνσταντίνου Γ. Τσιλιμπώκου, Θεολόγου

Γιά όλες τις εποχές ο Χριστός υπήρξε «σημείον αντιλεγόμενον» κατά την προφητική ρήση του αγίου Συμεών του θεοδόχου. Οί άνθρωποι συχνά αδυνατούν να Τόν καταλάβουν, εύκολα άπιστούν, μά περισσότερο άρνούνται να Τόν ύπακούσουν. Η ιστορία της Όρθοδόξου Έκκλησίας μας έχει πολλά τέτοια παραδείγματα άτυπακοής, άποστασίας, και άνταρσίας. Η Παλαιά Διαθήκη π.χ. έχει τά Σόδομα και τά Γόμορρα, σημείο κατάπτωσης της πνευματικής ζωής σέ σάρκα. Άρα τί πιό άναμενόμενο άπό τόν θάνατο: «και Κύριος έβρεξεν επί Σόδομα και Γόμορρα θεϊον, και πύρ παρά Κυρίου έξ ουρανού και κατέστρεψε τάς πόλεις ταύτας και πάσαν τήν περίχωρον και πάντας τούς κατοικοῦντας έν ταίς πόλεσι και τά άνατέλλοντα εκ τής γής» (Γέν. 19, 24-25).

Η Καινή Διαθήκη έχει τούς Ρωμαίους πού μιμούνται μέ άκρίβεια τό προαναφερθέν παράδειγμα της Παλαιάς Διαθήκης: «Διό και παρέδωκεν αὐτούς ο Θεός έν ταίς έπιθυμίαις τών καρδιών αὐτῶν εις άκαθαρσίαν του άτιμάζεσθαι τά σώματα αὐτῶν έν αὐτοίς, οίτινες μετήλλαξαν τήν άλήθειαν του Θεου έν τῷ ψεύδει, και έσεβάσθησαν και έλάτρευσαν τῇ κτίσει παρά τόν κτίσαντα, ός έστιν εύλογητός εις τούς αιώνας άμήν. Διά τουτο παρέδωκεν αὐτούς ο Θεός εις πάθη άτιμίας, αί τε γάρ θήλειαι αὐτῶν μετήλλαξαν τήν φυσικήν χρῆσιν εις τήν παρά φύσιν, όμοίως δέ και οί άρσενες άφέντες τήν φυσικήν χρῆσιν της θηλείας έξεκαύθησαν έν τῇ όρέξει αὐτῶν εις άλλήλους, άρσενες έν

άρσενι τήν άσχημοσύνην κατεργαζόμενοι και τήν άντιμισθίαν ήν έδει της πλάνης αὐτῶν έν έαυτοίς άπολαμβάνοντες» (Ρωμ. 1.24-27).

Υπάρχουν πολλοί άνάμεσά μας πού ισχυρίζονται θετικά για τήν πρόοδο πού φέρνει στίς σχέσεις τών όμοφύλων ζευγαριών τό σύμφωνο συμβίωσης. Άλλοι καυχώνται ότι δημιουργεί μία κοινωνία πού προχωρά προς τήν εύρωπαϊκή ολοκλήρωση και δημοκρατική καταξίωση τών μελῶν της. Τήν ισότητα, τήν άπαλλαγή άπό ρατσισμούς, τήν έξάλειψη της άπομόνωσης, τήν πολυπολιτισμική ταυτότητα είναι τά σημαντικά βήματα έπιτυχιῶν πού φέρνει τό σύμφωνο στήν ζωή της Ελλάδας σήμερα, διατρανώνουν.

Άς άναρωτηθοῦμε: τί σημαίνει πρόοδος για μία κοινωνία πού πάει κόντρα στήν ίδια τήν φύση της ζωής; Τί σημαίνει έξέλιξη για μία κοινωνία πού νομιμοποιεί τήν κατάργηση και άπαξίωση του πιό θεμελιώδους κύτταρου της, της οικογενείας; Τί σημαίνει «άργήσαμε να τό ψηφίσουμε», ζητώντας μάλιστα και συγγνώμη, βλέπε κατάντια, για αυτό πού δέν έρχεται άπό τό μέλλον αλλά πού έρχεται άπό τά πιό σκοτεινά γεγονότα της ανθρώπινης ιστορίας; Ζητάμε μάλιστα άπό τήν Έκκλησία να συγκατανεύσει στίς άλλογες και παράνομες για Θεό και άνθρωπους νομιμοποιήσεις της άνωμαλίας και της διαστροφής της ίδιας της δημιουργίας του Θεου: «και έποίησεν ο Θεός τόν άνθρωπον, κατ' εικόνα Θεου έποίησεν αὐτόν, άρσεν και θήλυ έποίησεν αὐτούς» (Γέν. 1, 27).

Όσοι έχουν πάρει θέση υπέρ του άφύσι-

κου και στρεβλοῦ στίς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων ἐπικαλοῦνται καί τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Μία ἀγάπη πού γίνεται κουρελόχαρτο ἀναλόγως τῶν ἐπιδιώξεων τῶν ἐμπνευστῶν της. Θυμίζου τόν διάβολο πού ἐκλιπαρεῖ δῆθεν γιά τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ ἀλλά ταυτόχρονα ἐκφράζει μέ τόν πιο σατανικό, ἐγωιστικό τρόπο τήν πλήρη ἀποστροφή του στήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Ζητᾶνε ἐλευθερία, μά ἐννοοῦν σκλαβιά. Ἀπαιτοῦν ἐλεύθερο σεξουαλικό προσανατολισμό, μά σκέπτονται ἀκολασία καί ἀνωμαλία. Μιλᾶνε γιά σύμφωνο συμβίωση μά ὑποδηλώνουν τήν καταδίκη τοῦ Γάμου ὡς μυστηρίου Θεοῦ, καί τῆς οἰκογενείας ὡς φυσικῆς συνέπειας αὐτοῦ. Μετατρέπουν τούς ὅρους καί τίς ἐννοιες σέ λέξεις χωρίς σημασία, χωρίς λογική, χωρίς φόβο Θεοῦ, ἀρνούμενοι νά δοῦν τίς ἐπιπτώσεις, τίς συνέπειες τῶν φθαρτῶν πράξεών τους. «Ὅταν ἡ προσωπική δυστυχία ἀπό ἀνομία γίνεται ἀπαιτητικό δικαίωμα, στή συνέχεια ἐξελίσσεται σέ πανίσχυρο lobby ἔπειτα σέ παγκόσμια μόδα καί καταλήγει σέ διεθνή νομιμοποίηση καί θεσμοθέτηση, τότε ἡ πραγματική ἀπειλή δέν εἶναι τό ψέμα τῆς λεγόμενης «ὁμοφοβίας», ἀλλά τό παραλήρημα τῆς ἄκριτης ὁμομανίας», ὅπως πολύ εὔστοχα γράφει ὁ Μητροπολίτης Νικόλαος Χατζηνικολάου. Πόσο ἀλήθεια ἐπιστρέψαμε στήν ἐποχή τοῦ μεταπτωτικοῦ καί ἀποστατοῦντος Ἀδάμ, πού ἀρνήθηκε τήν ἐνοχή, ἀπέριψε τήν μετάνοια, μετέστρεψε τίς σχέσεις του μέ τόν Θεό, μέ τό ἔτερο φύλο, μέ τό περιβάλλον, σέ σχέσεις αὐτοκαταστροφῆς, αὐτοτιμωρίας;

Ἡ ἐποχή μας χαρακτηρίζεται ἀπό τήν ἔλλειψη λογικῆς, ἀπόρριψη τοῦ θείου φωτισμοῦ, ἄρνηση ἀσκήσεως ἀγιοπνευματικῆς ζωῆς. Οἱ ναοί μας στεροῦνται τῆς καθολικῆς συμμετοχῆς τῶν πιστῶν στίς λατρευτικές συναξέις. Ἀλλά καί αὐτοί πού ἔρχονται μήπως ἔχουν γνώση καί λόγο γιά τήν παρουσία τους; Λέγεται ὅτι στίς ἔσχατες ἡμέρες, καί μήπως ἔσχατες ἡμέρες δέν εἶναι πάντοτε, οἱ ναοί θά εἶναι γεμάτοι ἀλλά, ἀπό χαλαρούς, ἀπό μαλθακούς στήν πίστη, στήν προσευχή στήν συμμετοχή στήν μυστη-

ριακή ζωή. Ὁ λόγος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου γιά τούς ἀνθρώπους χωρίς κατά Θεόν ζωή, δυστυχῶς παραμένει πάντα προφητικός καί ἐπικαιρός: «πεπληρωμένους πάση ἀδικία, πορνεία, πονηρία, πλεονεξία, κακία, μεστούς φθόνου, φόβου, ἔριδος, δόλου, κακοηθείας, ψιθυριστάς, καταλάλους, θεοστυγεῖς, ὕβριστάς, ὑπερηφάνους, ἀλαζόνας, ἐφευρέτας κακῶν, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, ἀστόργους, ἀσπόνδους, ἀνελεήμονας· οἵτινες τό δικαίωμα τοῦ Θεοῦ ἐπιγνόντες, ὅτι οἱ τά τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσίν, οὐ μόνον αὐτά ποιοῦσιν, ἀλλά καί συνευδοκοῦσι τοῖς πράσσουσι» (Ρωμ. 1, 29-32).

Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γίνεται αὐστηρή, σκληρή ἂν χρειαστεῖ, ὄχι γιά νά ἐξουθενώσει ἀλλά γιά νά καθαρίσει σάν τόν χειρουργό ἀπό τήν παραφθορά τῆς ἁμαρτίας, τόν πεσμένο καί παρασυρμένο ἄνθρωπο. Δέν καταδικάζεται ὁ ὁμοφυλόφιλος ἄνθρωπος, ἀλλά ἀπορρίπτεται ἡ ἁμαρτία. Ὅχι ὁ ἁμαρτωλός, ἀλλά ὅ,τι τόν ὀδηγεῖ μαθηματικά στόν θάνατο. Γιατί εἶναι μέγιστη ἁμαρτία ἡ διάπραξη της μέ τό ἴδιο τό σῶμα: «πᾶν ἁμάρτημα ὃ ἐάν ποιήσῃ ἄνθρωπος ἐκτός τοῦ σώματος ἐστίν, ὃ δέ πορνεύων εἰς τό ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει. ἢ οὐκ οἶδατε ὅτι τό σῶμα ὑμῶν ναός τοῦ ἐν ὑμῖν Ἁγίου Πνεύματος ἐστίν, οὗ ἔχετε ἀπό Θεοῦ, καί οὐκ ἐστέ ἐαυτῶν; ἡγοράσθητε γάρ τιμῆς· δοξάσατε δὴ τόν Θεόν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν καί ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινα ἐστί τοῦ Θεοῦ» (Α΄ Κορ. 6, 17-20).

Ὁ Θεός εἶναι ἡ ἀγάπη καί μακροθυμεῖ ἀναμένοντας καρτερικά, τήν μετάνοια τοῦ ἁμαρτωλοῦ, τήν ἀλλαγὴ νοῦ καί στάσης, τήν ἐπιστροφή τοῦ ἀσώτου υἱοῦ στό σπίτι τοῦ πατέρα του. Ὁ Χριστός ἦρθε γιά νά βρεῖ καί νά σώσει τό ἀπολωλός πρόβατο. Δέν κατακρίνει τήν μοιχαλίδα γυναίκα μήν ἐπιτρέποντας καί στούς ὑποψηφίους λιθοβολιστές της νά τῆς κάνουν κακό. Στήν ἴδια χαρακτηριστικά θά τῆς πεῖ:

«οὐδέ ἐγώ σέ κατακρίνω· πορεύου καί ἀπό τοῦ νῦν μηκέτι ἁμάρτανε» (Ἰω. 8,11).



Γιατί οί σύγχρονοι νέοι δέν πάνε στην Έκκλησία;

Μιχάλη Μυκωνιάτη,
Μαθητῆ Β' τάξεως 1ου ΓΕΛ Λευκάδος

Στίς μέρες μας, ένα ἐρώτημα πού εὐλογα ἔχει ἀπασχολήσει ένα μεγάλο ποσοστό ἀνθρώπων, εἶναι γιατί οί νέοι δέν ἐκκλησιάζονται. Ἴσως ὅμως θά ἦταν καλύτερα νά τό τοποθετήσουμε ἀλλιῶς: «Γιατί οί νέοι ἀποφεύγουν τήν ἐπικοινωνία μέ τόν Θεό;». Τί εἶναι αὐτό πού τούς ἐμποδίζει νά αἰσθανθοῦν τήν ἀνάγκη νά ἐπικοινωνήσουν μαζί Του;

Ἕνας καθοριστικός παράγοντας, εἶναι ὁ πρωταρχικός φορέας κοινωνικοποίησης, ἡ οἰκογένεια. Στήν κοινωνία πού ζοῦμε, κάθε οἰκογένεια ἀντιμετωπίζει πολλά καί διάφορα προβλήματα (κυρίως οικονομικά), μέ ἀποτέλεσμα νά μήν μπορεῖ νά ἐπικεντρωθεῖ σέ τέτοια σοβαρά ζητήματα. Τούς ἀπασχολοῦν μόνο τά καθημερινά καί ἀνούσια προβλήματα, ἐμποδίζοντάς τους ἔτσι νά ἀσχοληθοῦν μέ τό ὑπέρτατο θέμα, τήν σχέση μέ τόν Θεό. Ἐπιπροσθέτως, ἡ πλειοψηφία τῶν γονέων μέσα ἢ ἔξω ἀπό τό σπίτι, χρησιμοποιεῖ βωμολοχίες οἱ ὁποῖες ἐμπεριέχουν τά θεία, ἀποτελώντας ἔτσι τό χεῖριστο παράδειγμα γιά τό παιδί πού τ' ἀκούει. Αὐτό ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα νά τίς χρησιμοποιεῖ καί ὁ ἴδιος στήν καθημερινή του ζωή, χωρίς νά ξέρεي τό γιατί, μεγαλώνοντας ἔτσι τό χάσμα ἀνάμεσα σέ αὐτόν καί τόν Θεό. Ἐπιπλέον, ἐφόσον οί γονεῖς δέν πηγαίνουν τακτικά στήν ἐκκλησία, πῶς μποροῦν νά ἀποτελέσουν πρότυπο γιά τό παιδί ἔτσι ὥστε νά πηγαίνει καί αὐτό;

Ἕνας ἀκόμα παράγοντας, εἶναι τό σχολικό περιβάλλον. Τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν, πού εἶναι ένα ἀπό τά πιό σημαντικά μαθήματα στό σχολεῖο, δέν πρέπει νά περιορίζεται μόνο στήν ἀπλή ἀπομνημόνευση αὐτῶν πού λέει τό βιβλίο. Πρέπει νά μπορεῖ ὁ δάσκαλος νά «μιλάει» στίς

ψυχές τῶν μαθητῶν, νά συζητᾶι μέ τά παιδιά ἔτσι ὥστε νά μπορεῖ νά τούς ἀνοίγει δρόμους στό μυαλό τους γιά νά προβληματίζονται καί νά ἐνδιαφέρονται γιά θρησκευτικά ζητήματα.

Ἐξίσου σημαντικό κομμάτι τῆς ζωῆς τῶν νέων, εἶναι ὁ κοινωνικός περίγυρος καί οἱ παρέες τῶν συνομηλίκων. Μέσα σ' αὐτές, ὁ νέος διαμορφώνει τόν χαρακτήρα του καί κάποιες συνήθειες οἱ ὁποῖες περιορίζονται σέ συγκεκριμένα πράγματα (λ.χ. πότε θά βγοῦν ἔξω, πότε θά παίξουν κλπ.). Δέν συζητοῦν ποτέ γιά θέματα πού ἀφοροῦν τήν θρησκεία διότι δέν βρίσκουν κάποιο ἐνδιαφέρον σέ αὐτά, μέ ἀποτέλεσμα τό παιδί νά ἀπομακρύνεται ὅλο καί περισσότερο ἀπό τά ἱερά μυστήρια τῆς ἐκκλησίας μας (ὅπως π.χ ἡ Ἐξομολόγηση, ἡ Θεία Κοινωνία κ.ἄ.). Ἀξίζει νά ἀναφερθοῦμε καί στήν ἐπιρροή πού ἀσκεῖ τό διαδίκτυο καί ἡ τηλεόραση στή ζωή τῶν νέων μέσω τῶν σαθρῶν προτύπων πού προβάλλονται ὡς ἰδανικά καί παραπλανοῦν τήν ψυχή τους. Αὐτά τά συγκεκριμένα πρότυπα, προβάλλουν ὡς κύριο στόχο τῶν ἀνθρώπων τό πῶς νά βγάξουν χρήματα, τό πῶς νά διαβάλλουν καί νά συκοφαντοῦν τούς συνανθρώπους τους, τό πῶς νά κάνουν ἀνήθικες πράξεις καθῶς κι ἄλλα πολλά. Μέ αὐτό τόν τρόπο λοιπόν, ἐπιδροῦν ἀρνητικά πάνω στό παιδί καί τό ἐμποδίζουν νά συνειδητοποιήσῃ πῶς τό κύριο μέλημα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ σχέση καί ἡ ἐπικοινωνία του μέ τόν Θεό.

Συνοφίζοντας, μέ τόν συνδυασμό ὄλων τῶν προαναφερθέντων παραγόντων, ὁ νέος ἀποθαρρύνεται ἄμεσα καί ἔμμεσα ἀπό τό νά πηγαίνει στόν οἶκο τοῦ Θεοῦ καί νά συμμετέχει ἐνεργά στά ἱερά μυστήρια τῆς ἐκκλησίας μας.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

1. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

«ΦΙΛΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ
ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ»

Τήν Κυριακή 24 Ιανουαρίου 2016 διεξήχθησαν οι τακτικές εκλογές του Σωματείου μας για την ανάδειξη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Έξελεγκτικής Επιτροπής για την τριετία 2016-2018, βάσει του Άρθρου 15 του Καταστατικού.

Αποτελέσματα εκλογικής διαδικασίας:

(Ψήφισαν συνολικά 361 μέλη, εκ των οποίων έλαβαν:)

Γιά τό Δ.Σ.:

Ζαχαράκη Εύτυχία 276,
Μιχαήλογλου Άρχοντία 270,
Άργύρης Σπυρίδων 268,
Φωκάς Γεράσιμος 258,
Γεωργάκης Λαμπράκης (Λάμπρος) 182,
Γεωργάκης Θωμάς 167,
Λάζαρης Απόστολος 26,
Φουρλάνος Χριστογιάννης 23,
καί γιά τήν Έξελεγκτική Έπιτροπή:
Τρικαλινού Πολυξένη 205,
Γεωργάκη-Βράϊλα Αικατερίνη 193,
Γλένης Χρήστος 183, καί
Σαμαρτζής Αθανάσιος 122.

Τήν Τρίτη 26 Ιανουαρίου τό νέο Δ.Σ. κατά τήν πρώτη του συνεδρίαση, βάσει του Άρθρου 16 του Καταστατικού, συγκροτήθηκε σέ σώμα ώς έξής:

Πρόεδρος: Φωκάς Γεράσιμος,

Άντιπρόεδρος: Άργύρης Σπυρίδων,

Γενική Γραμματέας: Μιχαήλογλου Άρχοντία,

Ταμίας: Γεωργάκης Λαμπράκης (Λάμπρος),

Μέλος: Ζαχαράκη Εύτυχία,

1ο αναπληρωματικό Μέλος: Γεωργάκης Θωμάς,

2ο αναπληρωματικό Μέλος: Λάζαρης Απόστολος.

Βάσει διετού εκλογικού αποτελέσματος ή νέα Έξελεγκτική Έπιτροπή άπαρτίζεται άπό τούς: Τρικαλινού Πολυξένη, Γεωργάκη-Βράϊλα Αικατερίνη καί Γλένη Χρήστο.

Εύχαριστοῦμε όλους τούς συνυποψηφίους γιά τήν άνιδιοτελή πρόθεσή τους νά βοηθήσουν τό Σωματείο, όλους όσους έθελοντικά συνεισέφεραν στήν διεξαγωγή τών εκλογών καί όλα τά μέλη του Σωματείου γιά τήν ένεργό συμμετοχή τους στήν εκλογική διαδικασία καί τήν έμπρακτη στήριξη πού συνεχίζουν νά προσφέρουν στό Σωματείο μας καί στήν Μοναστική Άδελφότητα τής Ίεράς Μονής Φανερωμένης Λευκάδος.

Καλοῦμε όλα τά μέλη νά συνεχίσουν νά στηρίζουν τό έργο του Σωματείου μας, μέ σκοπό άφενός μέν τήν άπρόσκοπτη συνέχιση του έργου τής μοναστικής άδελφότητος άφετέρου δέ τήν ενίσχυση του κοινωνικού καί φιλανθρωπικού έργου τής Ίεράς Μονής. Γιά τόν λόγο αυτό, όποιο μέλος έπιθυμεί νά προσφέρει έθελοντικά τίς ύπηρεσίες του γιά τίς ανάγκες του Σωματείου μπορεί νά τό δηλώσει στό γραφείο, τό όποιο είναι άνοιχτό κάθε Τρίτη καί Πέμπτη 9-11 π.μ. (πλήν μεγάλων έορτών), καί βρίσκεται στήν όδό 8ης Μεραρχίας (έναντι Ίερού Ναού Αγίου Μηνά).

Γιά τήν άμεσότερη δέ έννημέρωση καί επικοινωνία μεταξύ του Δ.Σ. καί τών μελών, αλλά καί τήν παραλαβή του περιοδικού μας «Η ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ» σέ ήλεκτρονική μορφή, παρακαλούνται τά μέλη πού τό έπιθυμούν νά μάς δηλώσουν τήν ήλεκτρονική τους διεύθυνση.

Οί έγγραφές νέων μελών συνεχίζονται καθ' όλη τήν διάρκεια του έτους

Γιά τό Δ.Σ. του Σωματείου

Γεράσιμος Φωκάς, Πρόεδρος
Άρχοντία Μιχαήλογλου, Γεν. Γραμματεύς

ἐκ βάθους ψυχῆς

Κύριε,

εὐλόγησε τόν δρόμο τῆς ζωῆς, τό ἀνηφορικό μονοπάτι πού πορεύεται ἡ Πατρίδα μας...

Εὐλόγησέ το πλούσια, Κύριε, γιατί οἱ κίνδυνοι περίσσειψαν, οἱ παγίδες πολλαπλασιάστηκαν. Καί ὁ καλοχαράγμενος δρόμος πού μᾶς ἄφησες, δέν ξεχωρίζει πιά μέσ στην ὁμίχλη.

Μήν μᾶς ρωτήσεις γιά τόν χάρτη, τήν πυξίδα... Οὔτε θυμόμαστε ποῦ τ' ἀφήσαμε, ἀδύνατο μοιάζει νά τά ξαναβροῦμε. Κι ὅμως, θέλουμε τόσο νά προσανατολιστοῦμε...

Μήν μᾶς ζητήσεις νά ἀκολουθήσουμε τίς πινακίδες. Τίς ἔσπασε ὁ βοριάς τοῦ ἐγωισμοῦ. Κι ἔβαλε στήν θέση τους ἄλλες, παραπλανητικές. Ποῦ πορευόμαστε πιά κανείς δέν ξέρει...

Σκοντάφτουμε σέ πέτρες τραχιές, πέφτουμε στίς λάσπες, κινδυνεύουμε, μά δέν τό βάζουμε κάτω! "Ἐτσι τόν θέ-

λαμε τόν δρόμο μας, πῶς νά κάνουμε πίσω;

Ἀμέτρητα μικρά μονοπάτια μᾶς καλοῦν νά λοξοδρομήσουμε. Καί τό ἐπιπόλαιο περπάτημα μᾶς φέρνει συχνά δίπλα στόν γκρεμό.

Δύσκολη, ριψοκίνδυνη πλέον ἡ πορεία. Παγίδες καί κίνδυνοι σέ κάθε βῆμα. Τυράννια ἡ ἀνηφόρα! Κουραστική κι ἀπαρακλήτη ἡ πορεία στήν ὁμίχλη... μέ ἕναν στόχο ἀκόμα πιο ὁμιχλώδη...

Κύριε, λυπήσου τήν κατάντια μας! Δέν εἶναι μόνο πού χάσαμε τόν δρόμο, τό χειρότερο εἶναι πῶς δέν ξέρουμε ὅτι χάσαμε τόν δρόμο! Δέν πειράζει τόσο πού χάσαμε τόν χάρτη, τό χειρότερο εἶναι ὅτι ἐμεῖς τόν πετάξαμε στήν ἄκρη τοῦ δρόμου...

Φώτισέ μας, Κύριε, νά βροῦμε ξανά τόν δρόμο Σου καί νά τόν ἀκολουθήσουμε, μέ χαρά, μέ συνέπεια, μέ ἀγωνιστικότητα. Φώτισε μέ τό ἔκπαγλο φῶς Σου τήν πορεία, γιά νά διαλυθεῖ ἡ καταχνιά. Φώτισε καί τίς σκοτεινές καρδιές μας, πού τά δημιούργησαν ὅλα τοῦτα...

(Ἀπό τό Μηνιαῖον Ὁρθόδοξον Χριστιανικόν περιοδικόν «Ἁγία Λυδία», ἔτος 43ον, τεῦχος 512, Νοέμβριος 2015, σελ. 351).



www.fotoeikonerna.gr